

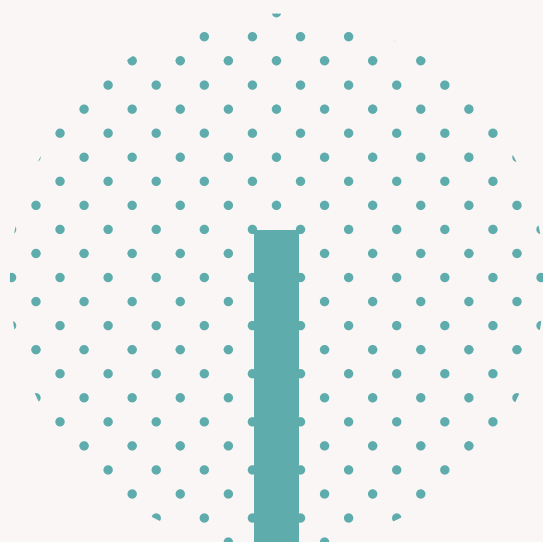

VIOLENCIES MASCLISTES

2021

DOSSIER ESTADÍSTIC

DADES ELABORADES PER L'OBSERVATORI DE LA IGUALTAT
DE GÈNERE

NOVEMBRE 2021

© Institut Català de les Dones

Novembre 2021

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement – No Comercial – Compartir Igual 4.0 Internacional de Creative Commons: en qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència caldrà reconèixer-ne l'autoria, no fer-ne ús comercial i difondre sota la mateixa llicència CC que aquesta obra original. La llicència completa es pot consultar [aquí](#)

ÍNDEX

1.	Introducció.....	3
2.	Dones assassinades per violència masclista. Feminicidis.....	5
	Gràfic 1. Evolució dels feminicidis en l'àmbit de la parella i ex-parella i denúncies prèvies a Catalunya	6
	Gràfic 2. Edat mitjana de les dones assassinades per violència masclista en l'àmbit de la parella segons els diversos anys a Catalunya	6
	Gràfic 3. Distribució percentual dels feminicidis en l'àmbit de la parella per edats i anys a Catalunya	7
	Gràfic 4. Feminicidis en l'àmbit de la parella segons filles/fills menors a càrrec a Catalunya	8
	Gràfic 5. Evolució dels feminicidis segons àmbit del feminicidi els darrers 3 anys a Catalunya.....	8
	Gràfic 6. Nombre de feminicidis segons àmbit territorial (2012 - octubre 2021)	9
3.	Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar.....	10
	Gràfic 7. Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya.....	10
	Gràfic 8. Denúncies, fets principals i trencaments de condemna per violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya.....	11
	Gràfic 9. Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya per regions policials. De Gener a setembre de 2021.....	11
	Gràfic 10. Denúncies, per violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya per regions policials i any.	12
4.	Ordres de protecció resoltes.....	13
	Gràfic 11. Evolució de les ordres de protecció resoltes a Catalunya.....	13
5.	Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual.....	14
	Gràfic 12. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya.....	14
	Gràfic 13. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya per grups d'edat de les víctimes	15
6.	Mutilacions genitals femenines	16
	Gràfic 14. Evolució anual del nombre de mutilacions genitals femenines registrades a Catalunya	16
7.	Matrimonis forçats	16
	Gràfic 15. Evolució del nombre de matrimonis forçats registrats a Catalunya	16
8.	Telèfon 900 900 120.....	17
	Gràfic 16. Nombre de trucades segons l'àmbit de la violència masclista a Catalunya. Setembre 2021.....	17
	Gràfic 17. Nombre de trucades segons les formes de violència masclista exercides. Setembre 2021. Taxes.....	18
	Gràfic 18. Trucades segons fills/filles a la llar en els àmbits de violència masclista de parella i familiar. Setembre 2021 (%)	18
	Gràfic 19. Nombre de trucades segons l'edat de les dones en situació de violència masclista. Setembre 2021 .	19
	Gràfic 20. Nombre de trucades per motiu de violència masclista rebudes a la línia 900 900 120 a Catalunya	19
	Gràfic 21. Evolució del nombre de trucades mensuals per motiu de violència masclista a la línia 900 900 120 a Catalunya. Setembre 2021.....	20
9.	Serveis d'informació i atenció a les dones	21
	Gràfic 22. Nombre d'atencions i dones ateses als serveis d'informació i atenció a les dones de Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert), per territori. Juny 2021	21
	Gràfic 23. Dones ateses a causa de la violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori. Juny 2021	22
	Gràfic 24. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per grup d'edat. Juny 2021. Catalunya.....	22
	Gràfic 25. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Comarques Centrals. Juny 2021.....	23

Gràfic 26. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Penedès. Juny 2021	23
Gràfic 27. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Alt Pirineu i Aran. Juny 2021.....	23
Gràfic 28. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Comarques gironines. Juny 2021.....	24
Gràfic 29. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Ponent. Juny 2021.....	24
Gràfic 30. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Camp de Tarragona. Juny 2021.....	24
Gràfic 31. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Metropolità. Juny 2021.....	25
Gràfic 32. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Terres de l'Ebre. Juny 2021	25
Gràfic 33. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per nivell de formació. Juny 2021.....	26
Gràfic 34. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Comarques Centrals. Juny 2021.....	26
Gràfic 35. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Penedès. Juny 2021.....	26
Gràfic 36. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Alt Pirineu i Aran. Juny 2021.....	27
Gràfic 37. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Comarques gironines. Juny 2021.....	27
Gràfic 38. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Ponent. Juny 2021.....	27
Gràfic 39. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Camp de Tarragona. Juny 2021.....	28
Gràfic 40. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Metropolità. Juny 2021.....	28
Gràfic 41. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Terres de l'Ebre. Juny 2021.....	28
Gràfic 42.. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts -#ICD-Obert). Juny 2021.....	29
Gràfic 43. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts -#ICD-Obert).). Comarques centrals. Juny 2021.....	29
Gràfic 44. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts -#ICD-Obert).). Penedès. Juny 2021.....	30
Gràfic 45. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Alt Pirineu i Aran. Juny 2021.....	30
Gràfic 46. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Comarques gironines. Juny 2021.....	31
Gràfic 47. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Ponent. Juny 2021.....	31
Gràfic 48. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Camp de Tarragona. Juny 2021.....	32
Gràfic 49. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Metropolità. Juny 2021.....	32
Gràfic 50. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Terres de l'Ebre. Juny 2021.....	33
Gràfic 51. Evolució de les dones ateses als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya	33
10. Serveis d'intervenció especialitzada	34
Gràfic 52. Nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada operatius a Catalunya.....	34

	Gràfic 53. Nombre de dones, filles i fills atesos als Serveis d'Intervenció Especialitzada a Catalunya	34
11.	Serveis d'acolliment i recuperació de la violència masclista.....	35
	Gràfic 54. Serveis d'acolliment i recuperació a Catalunya	35
12.	Serveis d'acolliment substitutori de la llar.....	36
	Gràfic 55. Serveis d'acolliment substitutori de la llar a Catalunya	36
13.	Servei tècnics de Punt de Trobada (STPT).....	37
	Gràfic 56. Serveis tècnics de Punt de Trobada a Catalunya	37
	Gràfic 57. Dones ateses segons servei especialitzat a Catalunya. Gener - Octubre 2021	38
14.	Dispositius electrònics de seguiment	38
	Gràfic 58. Dispositius electrònics de seguiment a Catalunya. 2009 – Setembre 2021	39
15.	Servei d'Atenció i protecció atenpro.....	39
	Gràfic 59. Nombre d'usuàries actives del ATENPRO a Catalunya per anys	40
16.	Macroencuesta de violència contra les dones 2019	41
	Gràfic 60. Violència masclista en l'àmbit de la parella al llarg de la vida	41
	Gràfic 61. Violència Masclista en l'àmbit de la parella en els darrers 12 mesos	42
	Gràfic 62. Violència física i sexual fora de l'àmbit de la parella al llarg de la vida	42
	Gràfic 63. Assetjament sexual i assetjament reiterat (<i>Stalking</i>).....	43
17.	Dades destacades.....	44

1. INTRODUCCIÓ

Un any més, l'Observatori de la Igualtat de Gènere presenta el dossier estadístic sobre violències masclistes a Catalunya, on es recullen dades provinents majoritàriament dels registres administratius de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya i del CGPJ en el desenvolupament de les seves tasques d'abordatge, atenció i reparació de les violències masclistes.

En aquesta edició, es presenten les dades de 2021 disponibles fins al moment de la publicació (novembre 2021) sobre violències masclistes, feminicidis i recursos d'atenció a les dones, entre altres dades rellevants sobre violència masclista de caràcter oficial. També s'inclouen les dades disponibles per a Catalunya de la Macro enquesta de Violència contra la Dona 2019, ja que tot i que no hi ha hagut actualitzacions es consideren encara dades rellevants i de gran interès.

Aquest any i com a novetat, el dossier estadístic es presenta dins del marc de la nova Conselleria d'Igualtat i Feminismes, des d'on es treballa per l'eradicació de totes les formes de desigualtat, violència i discriminacions. Un dels eixos centrals de la Conselleria és la transformació feminista del país, un mandat democràtic per a totes les administracions i poders públics, perquè les desigualtats i violències que la sostenen són les armes que utilitza el patriarcat per a perpetuar-se.

A més, recentment s'ha ampliat el marc legislatiu per a l'abordatge de les violències masclistes a Catalunya. La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, tot i que encara avui en dia es pot considerar la llei més avançada en matèria de violència masclista a l'Estat espanyol, s'ha ampliat amb la publicació de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008.

Aquesta nova llei té la vocació d'ampliar, reforçar i actualitzar la Llei 5/2008, i té com a principals novetats, entre d'altres, la protecció dels drets de les dones transgènere i cisgènere i de les persones no binàries, amb la finalitat de respectar la diversitat de gènere.

Del resultat del treball parlamentari i de les modificacions i novetats introduïdes sorgeix el tractament de qüestions com la violència contra les dones en la vida política i la regulació de la violència institucional com a nou àmbit, amb la definició de la diligència deguda en els processos judicials i l'especificació que aquesta violència es pot causar tant per acció com per omissió.

També s'introdueix la regulació de les violències digitals, atès a les nombroses agressions masclistes que es produeixen amb l'ús de les xarxes socials o en els entorns electrònics o digitals. Igualment, destaca la inclusió d'una definició de consentiment sexual, en la qual es fixa com a requisit essencial la necessitat de voluntat expressa.

I, per últim, cal destacar que s'introdueixen modificacions en el sentit d'ampliar els tipus de violència en l'àmbit social i comunitari, les formes de violència masclista i la necessitat de la formació de professionals, entre d'altres.

Des d'aquest nou context legislatiu, l'Observatori de la Igualtat de Gènere continuarà treballant per garantir la qualitat de les dades i la seva difusió per fer visible l'impacte de les violències masclistes en la vida de les dones des d'una perspectiva feminista i interseccional.

Per això, caldrà vetllar perquè es recullin totes aquestes noves especificitats introduïdes en la modificació de la llei en els registres administratius de tots els recursos i serveis que formen part de la xarxa d'atenció a les dones a Catalunya. La millora de la qualitat de les dades permetrà ampliar el coneixement sobre les violències masclistes i poder elaborar polítiques públiques efectives que donin resposta a les necessitats i realitats de totes les dones per tal de poder garantir una vida lliure de violències de forma efectiva per a totes.

2. DONES ASSASSINADES PER VIOLÈNCIA MASCLISTA. FEMINICIDIS

La violència contra les dones és una violació dels drets humans i constitueix un dels principals obstacles per aconseguir una societat igualitària i plenament democràtica. El concepte i el potencial abast del feminicidi és complex, ja que engloba una sèrie de fenòmens que van des de la violència sistèmica i la impunitat, fins al "homicidi de dones pel simple fet de ser dones" (Nacions Unides, 2007).

La Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista, reformada per la Llei 17/2020 defineix els feminicidis com els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona. L'ús del concepte de feminicidi permet visibilitzar l'expressió extrema de violència resultant de la posició de subordinació, desigualtat i risc en el qual es troben les dones, nenes, nens i adolescents, per raons de gènere en intersecció amb altres categories socials productores de subalternitat.

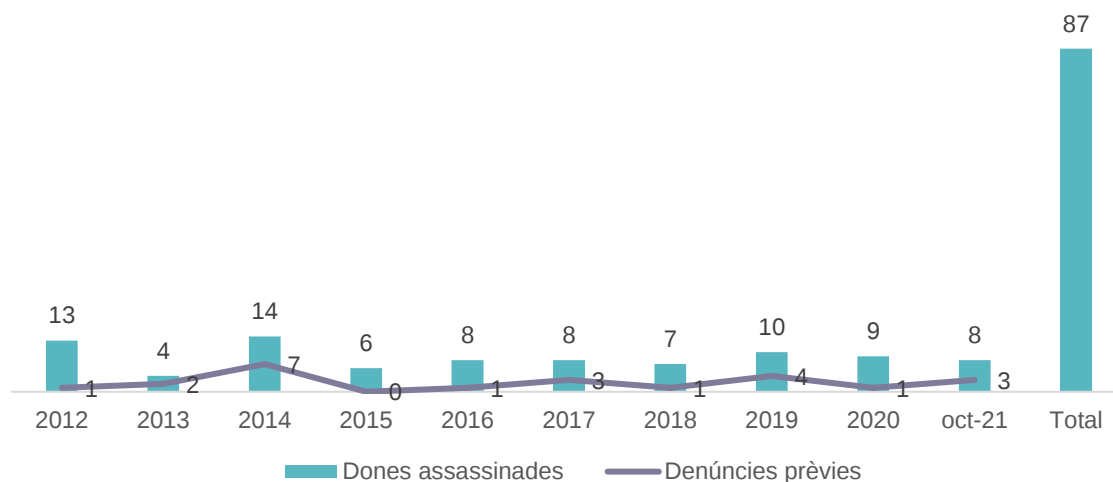
Els feminicidis vinculats o ampliat són homicidis que formen part estructural de la violència de masclista i, per tant, han de ser considerats com a part d'aquestes violències. Com en tota violència estructural i sistèmica, és clau no considerar-los casos aïllats, a fi de poder dimensionar en tota la seva complexitat aquesta problemàtica i poder treballar en la seva prevenció, i a garantir protecció, reparació i garanties de no repetició.

Les dades que es presenten del gràfic 1 al 4, inclouen només els feminicidis perpetuats dins de l'àmbit de la parella o ex-parella tal i com es contempla a la Llei 1/2004, de 28 de Diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género per poder comparar els diferents anys.

Seguint la definició de violència masclista elaborada per la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del Dret de les Dones a Eradicar la Violència Masclista, i a partir de l'acord que es va establir al grup de treball d'anàlisi dels feminicidis, des de l'Institut Català de les Dones es contemplen també els feminicidis perpetuats en l'àmbit familiar, en el laboral i en l'àmbit social o comunitari que a partir de 2021 se'ls ha afegit els nous àmbits com ara el digital, l'institucional, el de la vida pública i l'esfera política i el de l'educació.

També han estat exclosos els casos que continuen en investigació i aquells altres en què, de la instrucció practicada a la data de l'informe, no es pugui inferir l'existència de mort en l'àmbit de la violència domèstica o de gènere.

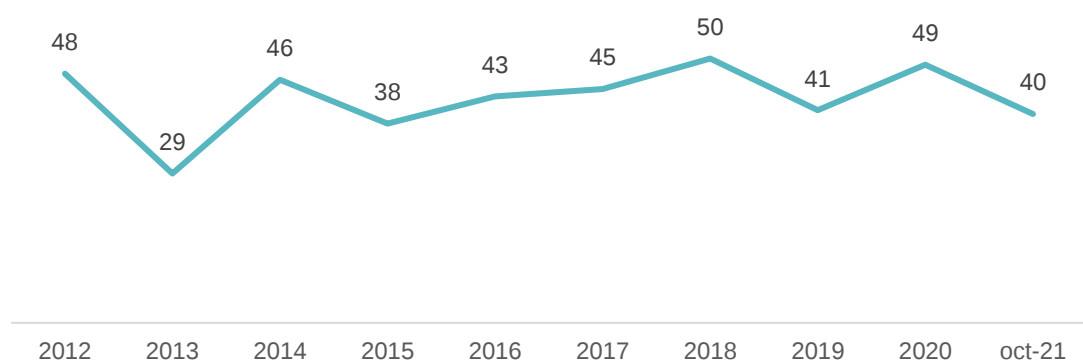
Gràfic 1. Evolució dels feminicidis en l'àmbit de la parella i ex-parella i denúncies prèvies a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Des de gener fins octubre del 2021 s'han produït 12 feminicidis a Catalunya, dels quals, 1 és un feminicidi vinculat (el fill d'una dona). 8 dels feminicidis s'han produït en l'àmbit de la parella o ex-parella i 3 en l'àmbit familiar. Hi va haver tres denúncies prèvies en aquests casos.

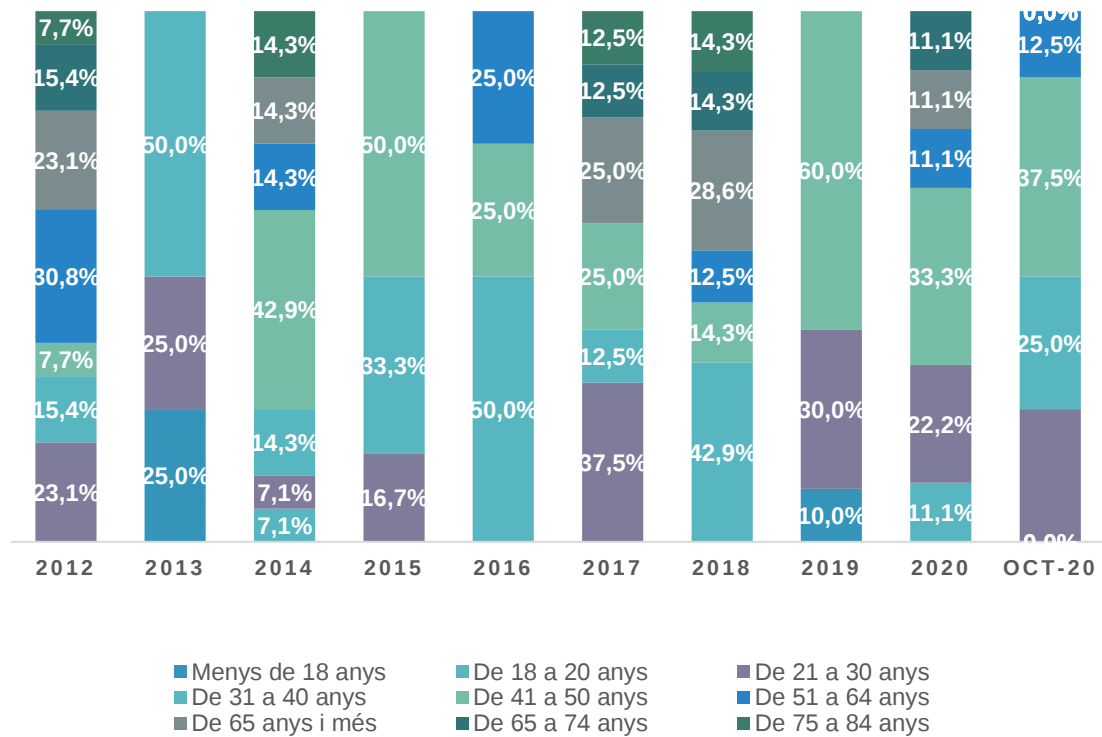
Gràfic 2. Edat mitjana de les dones assassinades per violència masclista en l'àmbit de la parella segons els diversos anys a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

L'edat mitjana de les dones assassinades a causa de la violència masclista en l'àmbit de la parella, els darrers 9 anys és de 43 anys. La mitjana d'edat fins a fins a octubre de 2021 és de 40 anys.

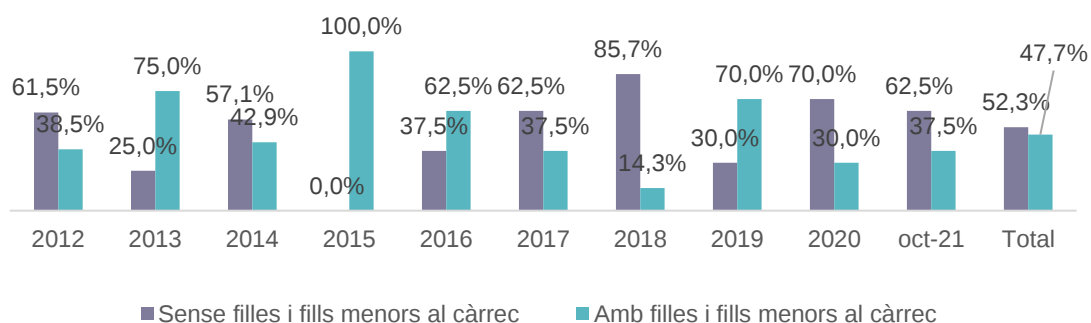
Gràfic 3. Distribució percentual dels femicidis en l'àmbit de la parella per edats i anys a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Fins a octubre del 2021, el 37,5% de les dones assassinades a causa de la violència masclista en l'àmbit de la parella tenia entre 41 i 50 anys, seguit de la franja de 21 a 30 anys (25%) i de la franja 31 a 40 anys (25%).

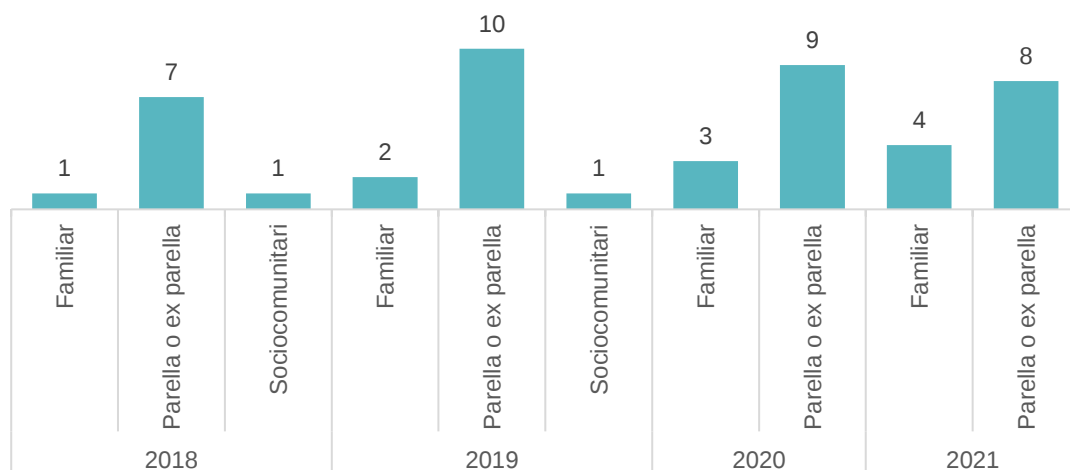
Gràfic 4. Feminicidis en l'àmbit de la parella segons filles/fills menors a càrrec a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Les dones assassinades els darrers 10 anys en l'àmbit de la parella, tenien fills i filles al càrrec en un 48% dels casos de mitjana. Fins a novembre de 2021 el 37,5% de les dones assassinades tenia fills i filles a càrrec.

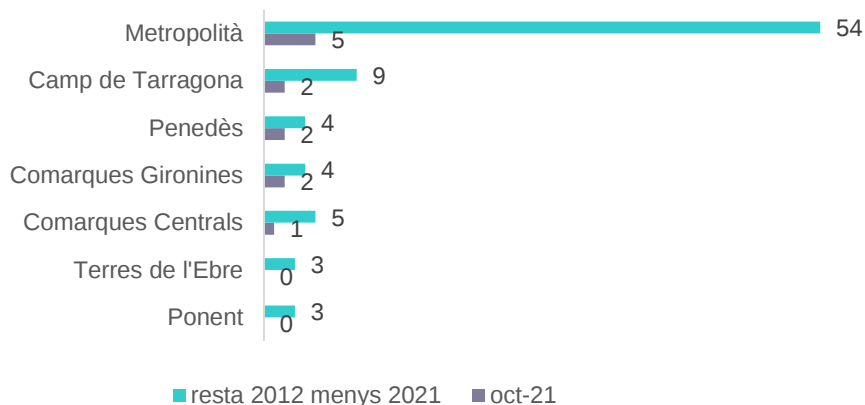
Gràfic 5. Evolució dels feminicidis segons àmbit del feminicidi els darrers 3 anys a Catalunya

Font: Dades de l'ICD a partir del grup de treball de feminicidis

En quant a l'àmbit del feminicidi, en aquest mateix període de 2021, 8 s'han produït en l'àmbit de la parella o ex-parella i 4 en l'àmbit familiar.

Gràfic 6. Nombre de feminicidis segons àmbit territorial (2012 - octubre 2021)

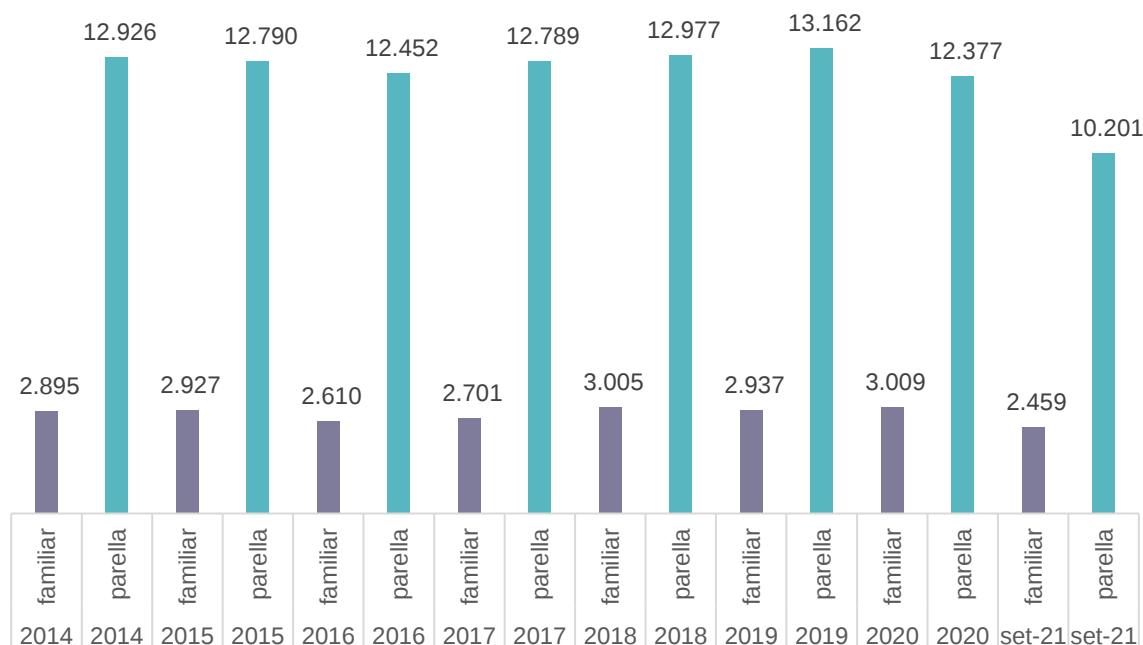
Font: Dades de l'ICD a partir del grup de treball de feminicidis

En els darrers 10 anys, la major part dels feminicidis s'han produït en l'àmbit metropolità (59), seguit d'11 feminicidis en l'àmbit territorial del Camp de Tarragona. El mateix nombre de feminicidis (6) s'han produït en l'àmbit territorial del Penedès, Comarques Gironines i Comarques Centrals. A les Terres de l'Ebre i a Ponent s'han produït 3 feminicidis, respectivament.

Fins a octubre de 2021, s'han comès 12 feminicidis, dels quals, 5 s'han produït a l'Àmbit Metropolità, 2 al Camp de Tarragona, al Penedès i a les Comarques Gironines, respectivament, i 1 a les Comarques Centrals.

3. DENÚNCIES PER VIOLÈNCIA MASCLISTA EN L'ÀMBIT DE LA PARELLA I FAMILIAR

Gràfic 7. Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

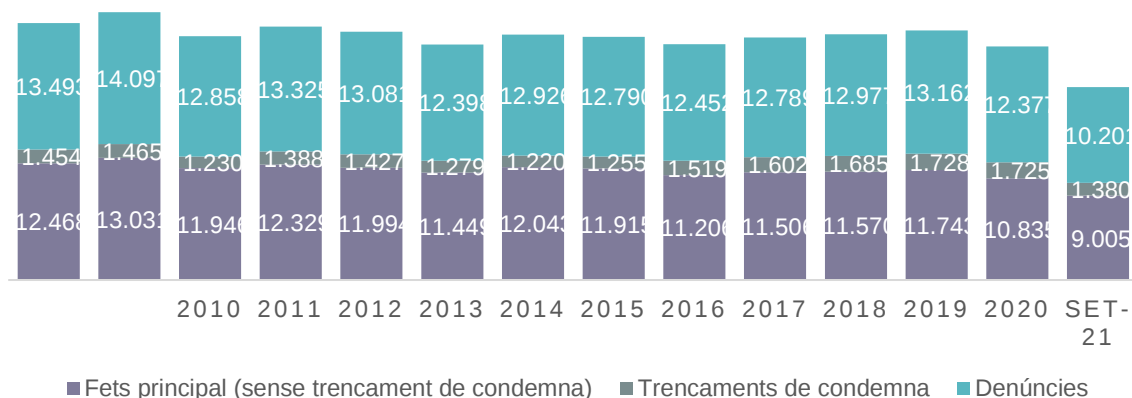
Aquesta taula mostra de manera conjunta la victimització de les dones per violència masclista en l'àmbit de la parella (recollida en el Codi Penal com a violència de gènere) i per violència masclista en l'àmbit familiar (recollida com a violència domèstica, segons el Codi Penal). En ambdós casos els autors són homes, mentre que les víctimes són dones, per tal de visualitzar l'impacte de gènere de la violència exercida per part de la parella, l'ex parella o d'altres familiars de l'entorn.

L'any 2020 es van interposar 15.386 denúncies per motiu de violència masclista, 12.377 (80,4%) van ser en l'àmbit de la parella i 3.009 (19,6%) en l'àmbit familiar. A setembre de 2021 s'han interposat 10.201 denúncies en l'àmbit de la parella i 2.459 en l'àmbit familiar.

Les dades sobre les denúncies per motiu de violència masclista en l'àmbit de la parella durant 2020 han experimentat un lleuger descens, coincidint amb el confinament obligatori durant la primera onada de la COVID-19, fet que ha pogut dificultar l'accés de les dones a interposar denúncia.

Pel que fa als homes detinguts i a les dones ateses en les diligències policials, durant tot el 2020 es van detenir 6.454 homes majors d'edat i es van atendre 16.177 dones a causa de la violència masclista en els àmbits de parella i familiar. Fins el tercer trimestre de 2021 s'ha detingut 5.444 homes majors d'edat i s'han atès 13.508 víctimes.

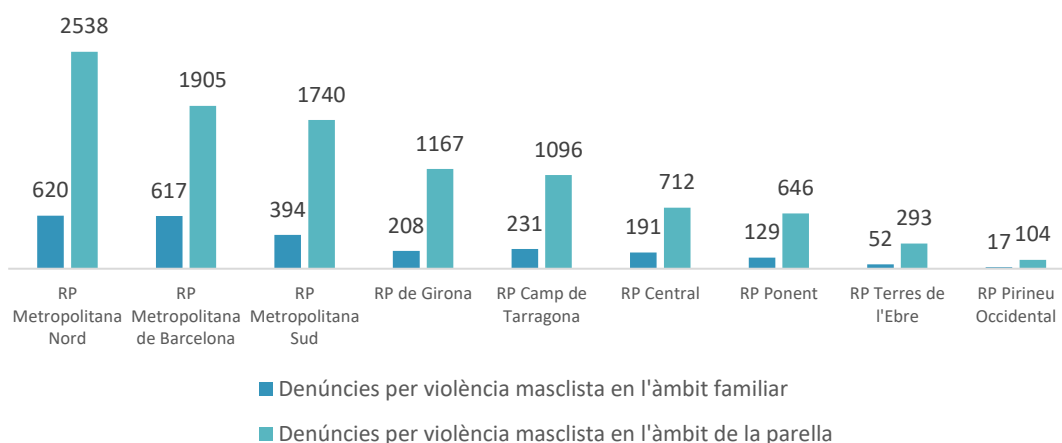
Gràfic 8. Denúncies, fets principals i trencaments de condemna per violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

El nombre de denúncies per motiu de violència masclista en l'àmbit de la parella l'any 2020 va ser de 12.377 mentre que, el nombre de trencaments de condemna va ser de 1.725 i els fets principals sense trencament de condemna 10.835. A tercer trimestre de 2021 s'han interposat 10.201 denúncies, s'han produït 1.380 trencaments de condemna i els fets principals sense trencament de condemna han estat de 9.005.

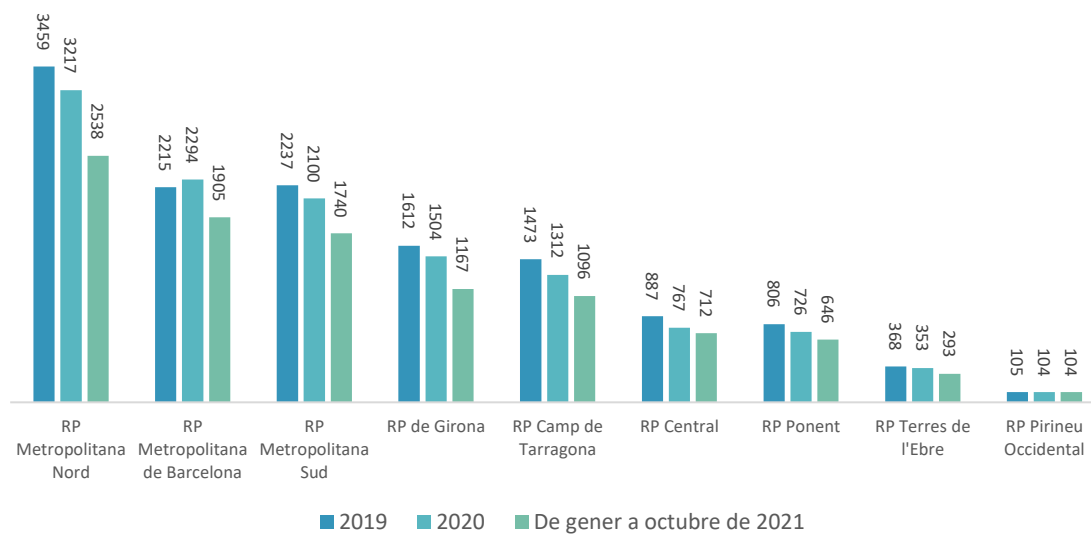
Gràfic 9. Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya per regions policials. De Gener a setembre de 2021

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

En el gràfic anterior es recullen el nombre de denúncies per regió policial segons l'àmbit en que es van donar. La regió metropolitana nord registra un total de 3158 denúncies i en l'altre extrem, la regió policial del Pirineu occidental n'ha registrat 121 de gener a setembre de 2021.

Gràfic 10. Denúncies, per violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya per regions policials i any.

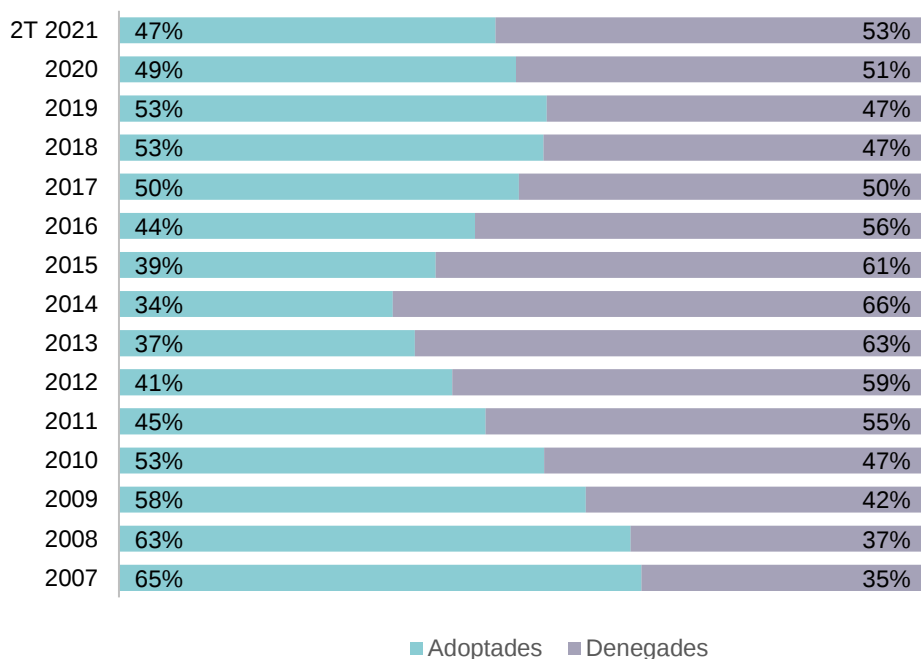
Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

En el gràfic anterior es pot observar que a totes les regions policials ha disminuït les denúncies l'any 2020 per l'efecte de confinament respecte l'any anterior i en el que es porta d'any 2021 la tendència és a recuperar els valors de 2019 i inclús superar-los.

4. ORDRES DE PROTECCIÓ RESOLTES

L'ordre de protecció és una resolució judicial que, en els casos en què existeixin indicis fundats de la comissió de delictes o faltes de violència de gènere i quan existeixi una situació objectiva de risc per a la víctima, ordena la seva protecció mitjançant l'adopció de mesures cautelars civils i/o penals, a més d'activar les mesures d'assistència i protecció social necessàries.

Gràfic 11. Evolució de les ordres de protecció resoltes a Catalunya

Font: Consell General del Poder Judicial.

Segons les últimes dades disponibles del Consell General del Poder Judicial el 2020 es van adoptar el 49% de les ordres de protecció admeses a tràmit. La proporció de les ordres de protecció admeses ha anat augmentant cada any des del 2014, tot i que a partir de 2018 comença una tendència a la baixa, fins el 2020 que es van adoptar el 49% de les ordres de protecció, mentre que es van denegar el 51%.

Aquesta tendència a la baixa es manté durant el primer semestre de 2021, període en el que s'han admès a tràmit un total de 1.297 ordres de protecció, de les quals el 47% (605) han estat adoptades i el 53% (692) han estat denegades.

5. DELICTES CONTRA LA LLIBERTAT I LA INDEMNITAT SEXUAL

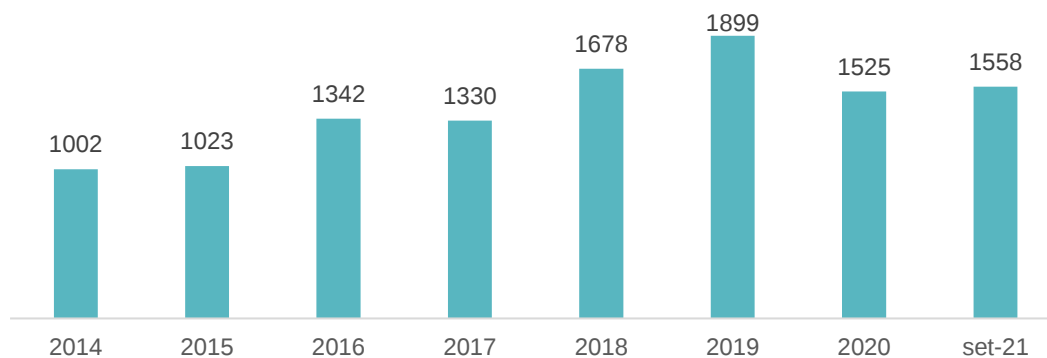
Segons l'article 4 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, la violència sexual (i abusos sexuals) comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de la violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals amb independència que l'infractor pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Els delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals, en sentit ampli, són aquelles accions tipificades per la llei que ataquen la lliure disposició de l'individu sobre la seva sexualitat. Al codi penal espanyol hi ha diversos tipus inclosos en aquest títol VIII.

En el gràfic 9 es troben inclosos els següents tipus penals amb els quals el departament d'interior elabora els seus informes trimestrals sobre violència masclista: agressions sexuals, agressions sexuals contra una víctima menor 13 anys, agressions sexuals amb penetració, abusos sexuals, abusos sexuals (víctima menor 13 anys), abusos sexuals amb penetració, assetjament sexual.

Tot i que hi ha incidents que queden fora d'aquest subgrup, aquesta agrupació de tipus penals ens permet visibilitzar la violència sexual en base a les dades policials.

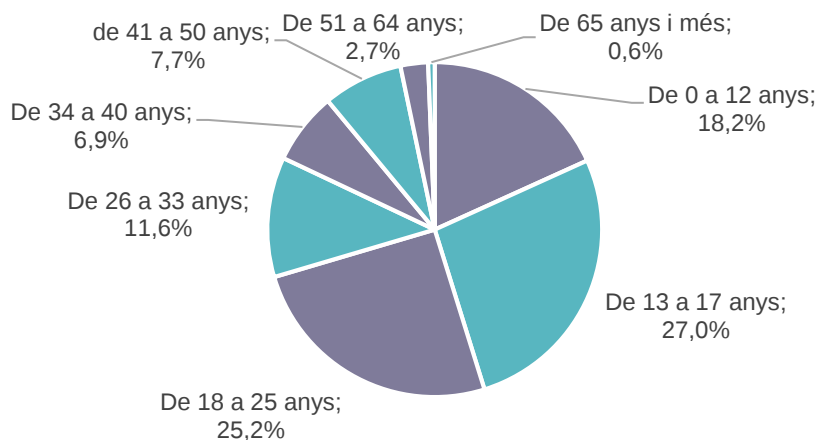
Gràfic 12. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

L'any 2020 es van registrar 1.525 delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual, produint-se una disminució del 20% de les denúncies respecte l'any anterior. Fins a tercer trimestre de 2021 ja s'han comptabilitzat 1.558 delictes de la mateixa naturalesa, superant el total de delictes que es van registrar durant tot l'any passat.

Gràfic 13. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya per grups d'edat de les víctimes

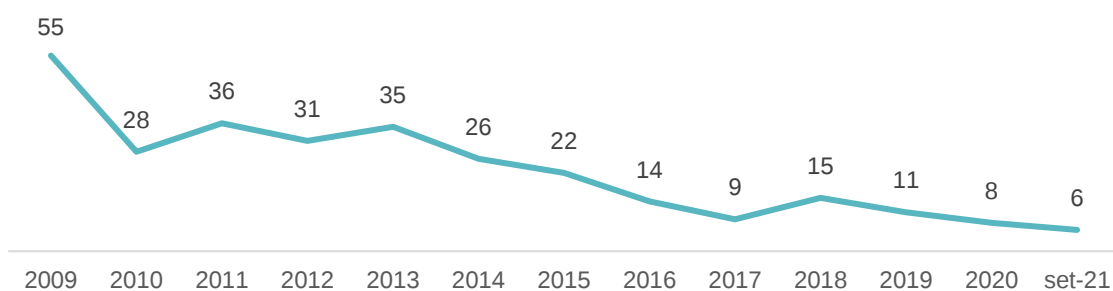
Cal destacar que durant el tercer trimestre de 2021, el 45,2% de les dones que han estat víctimes de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual són menors d'edat. Un 18,2% són menors de 13 anys i un 27% tenien entre 13 i 17 anys. Les segueixen les víctimes de 18 a 25 anys (25,2%) i les de 26 a 33 anys (11,6%).

Pel que fa a l'edat dels agressors, l'edat més freqüent fins el tercer trimestre de 2021, ha estat la de 18 a 25 anys en el 23,2% dels casos, seguida de l'edat de 41 a 50 anys en un 19,3%. Els agressors de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya són majoritàriament majors d'edat (91,3%).

6. MUTILACIONS GENITALS FEMENINES

S'entén per Mutilació Genital Femenina (MGF) totes aquelles pràctiques que impliquen l'extirpació total o parcial dels genitals externs femenins o altres agressions als òrgans genitals de les dones per raons culturals, religioses o d'altres amb finalitat no terapèutica. Cal destacar que la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra intervé en la majoria dels casos de mutilacions genitals femenines de forma preventiva.

Gràfic 14. Evolució anual del nombre de mutilacions genitals femenines registrades a Catalunya

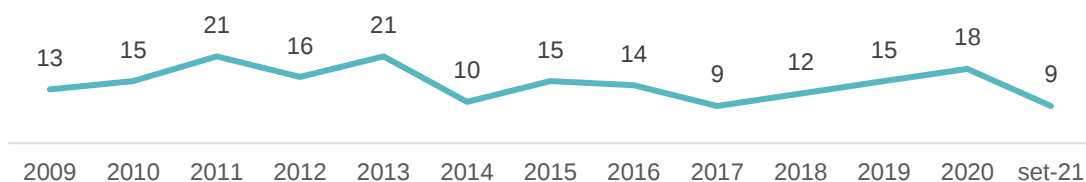
Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Pel que fa a les mutilacions genitals femenines (MGF), l'any 2020 a Catalunya segons el Departament d'Interior, es van registrar 8 casos. Es va produir una disminució del 27% respecte l'any anterior. A tercer trimestre de 2021 s'han detectat 6 casos.

7. MATRIMONIS FORÇATS

S'entén per matrimoni forçat aquell que es produeix sense el consentiment vàlid de, com a mínim, un dels contraents, per la intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi. Això és especialment greu quan els contraents són menors.

Gràfic 15. Evolució del nombre de matrimonis forçats registrats a Catalunya

Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

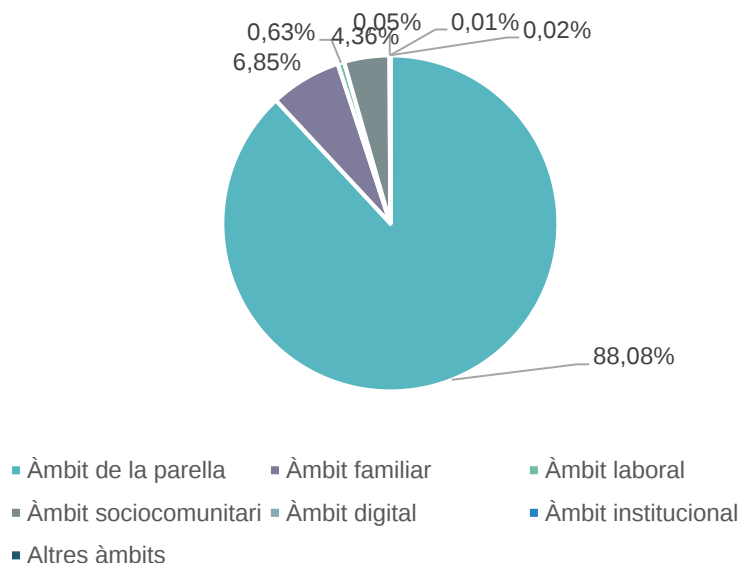
El nombre de matrimonis forçats registrats a Catalunya segons el Departament d'Interior l'any 2017 fou de 9, l'any 2018, 12, el 2019, 15 i el 2020 se n'han registrat 18 casos, el doble que fa tres anys. Fins el tercer trimestre de 2021 s'han registrat 9 casos.

8. TELÈFON 900 900 120

El servei d'atenció permanent del 900 900 120 contra la violència masclista és gratuït i confidencial i funciona 365 dies l'any, durant les 24 hores del dia. S'hi pot accedir per telèfon i correu electrònic, i atén les demandes relacionades amb qualsevol forma de situació de violència contra les dones com peticions d'informació de dones que viuen situacions de violència, sobre els recursos existents a Catalunya en matèria d'assistència a la violència contra les dones, sol·licituds d'assessorament sobre possibles actuacions a realitzar davant una situació de violència contra les dones, procedents de particulars i/o professionals.

Disposa de professionals, advocades i psicòlogues que poden contactar amb serveis d'emergència, si és necessari. Les persones que accedeixin al servei poden expressar-se en 124 llengües, entre les quals hi ha el català, el castellà, l'anglès, el francès, l'italià, el rus i l'àrab.

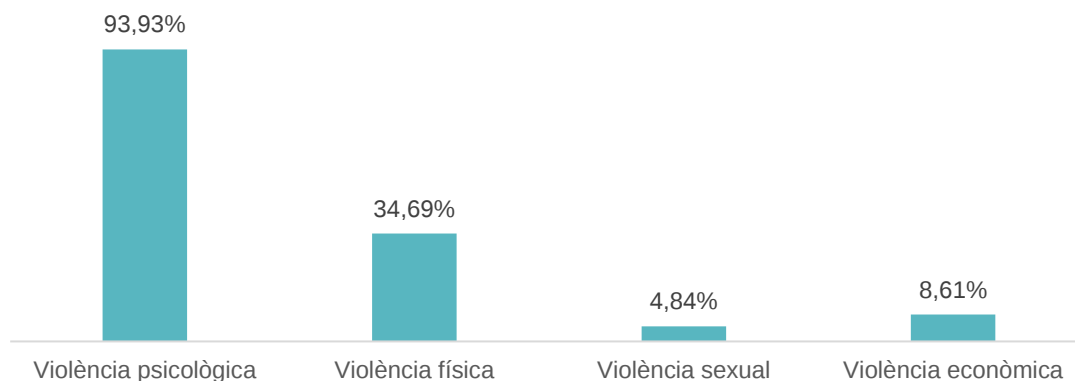
Gràfic 16. Nombre de trucades segons l'àmbit de la violència masclista a Catalunya. Setembre 2021

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

Fins setembre de 2021, el telèfon 900 900 120, línia d'atenció contra les violències masclistes, ha rebut 10.329 trucades, 8.797 de les quals van ser per motiu de violència masclista. El 88,08 % de les consultes per motiu de violències han estat en l'àmbit de la parella, el 6,85 % en l'àmbit familiar, el 4,36% en l'àmbit sociocomunitari i el 0,63 % en l'àmbit laboral. En aquest dossier com a novetat, s'inclouen altres àmbits de violències masclistes tipificats a la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Aquests nous àmbits són la violència digital (0,05%) i la violència institucional (0,01%).

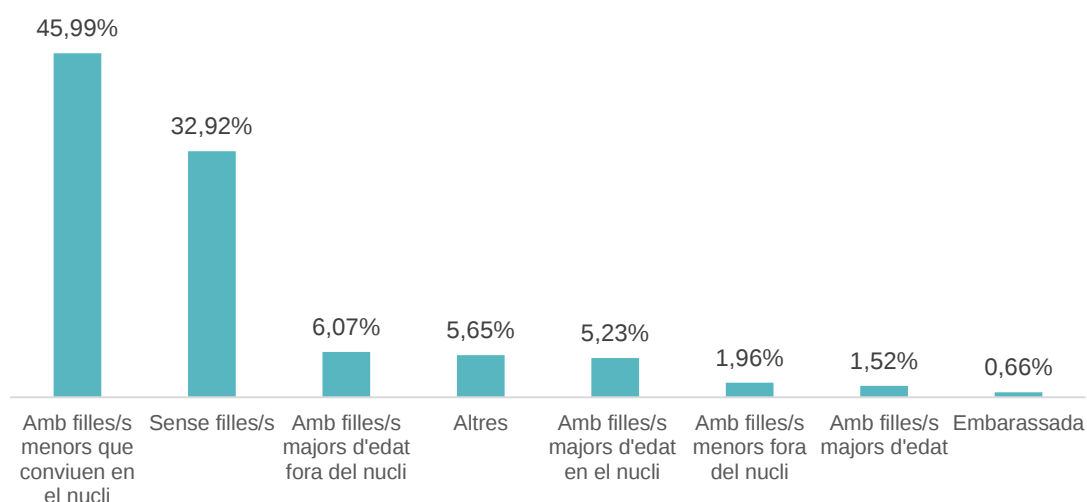
Gràfic 17. Nombre de trucades segons les formes de violència masclista exercides. Setembre 2021. Taxes

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

Durant el primer semestre de 2021, el 93,93% de les trucades al telèfon 900 900 120 per motiu de violència, van ser per violència psicològica, el 34,69% per motiu de violència física, el 8,61% per motiu de violència econòmica i el 4,84% per motiu de violència sexual. Aquestes formes de violència s'han donat, en alguns casos, de forma simultània.

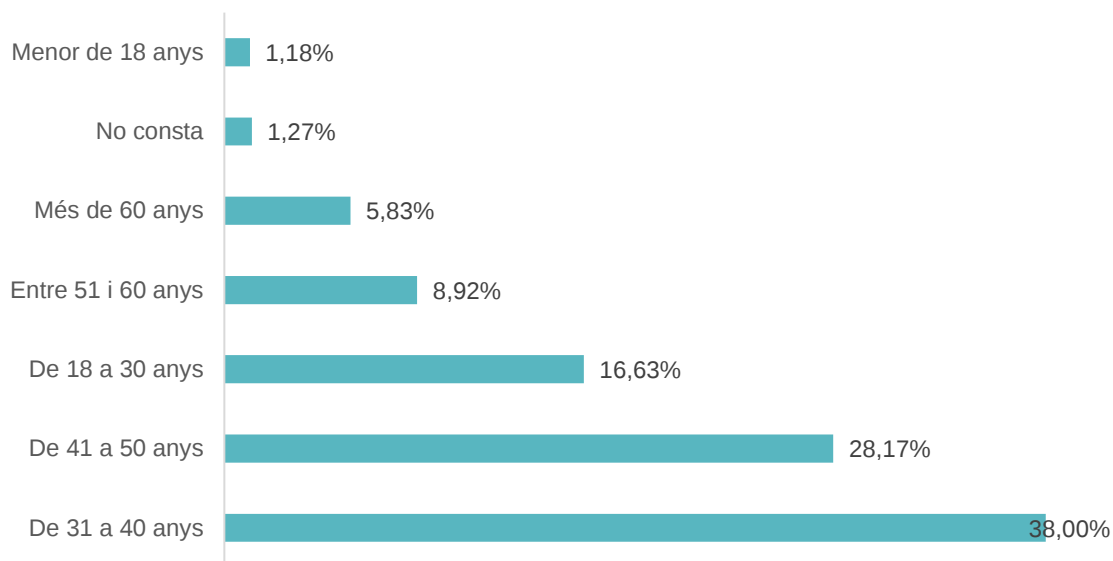
Gràfic 18. Trucades segons fills/filles a la llar en els àmbits de violència masclista de parella i familiar. Setembre 2021 (%)

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120. *Una dona pot tenir més d'una casuística.

El 51,22% de les dones ateses per violència masclista al telèfon 900 900 120 tenia filles o fills al nucli familiar. Un 47,95% en tenia de menors d'edat i un 5,23% de majors d'edat dins del nucli familiar.

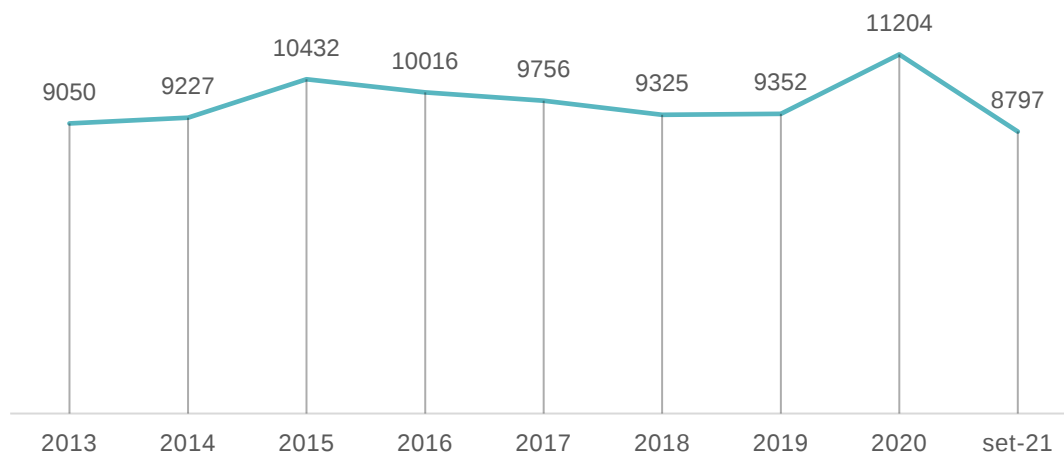
Gràfic 19. Nombre de trucades segons l'edat de les dones en situació de violència masclista. Setembre 2021

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

Gairebé 4 de cada 10 dones que van trucar al telèfon 900 900 120, durant el primer semestre de 2021, tenia entre 31 i 40 anys.

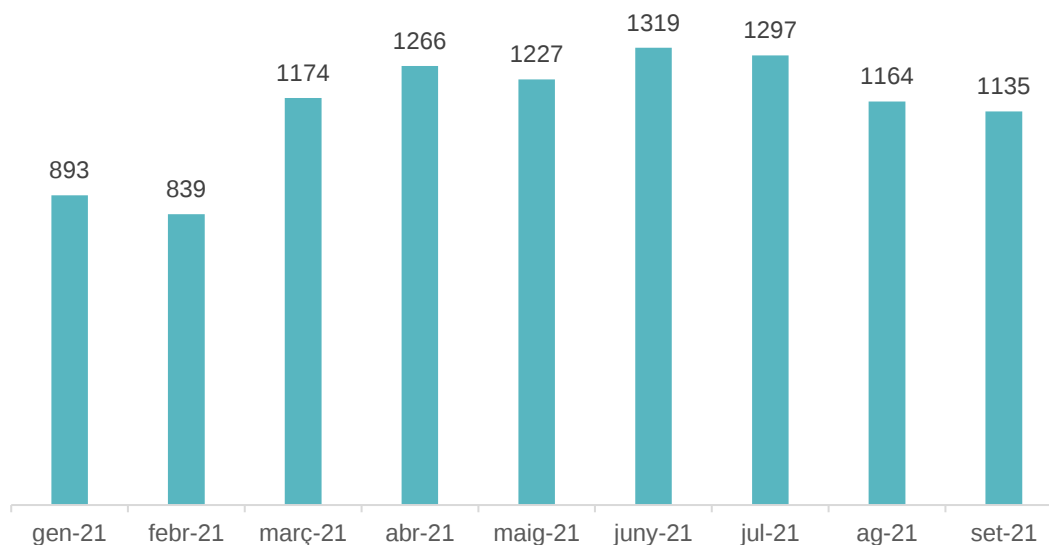
Gràfic 20. Nombre de trucades per motiu de violència masclista rebudes a la línia 900 900 120 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

El nombre mitjà anual de trucades per violència masclista al telèfon 900 900 120 des del territori de Catalunya dels darrers 8 anys és de 10.895. L'any 2020 es van realitzar 11.204 trucades per motiu de violència masclista. Durant el 2021 amb les dades disponibles fins el mes setembre s'han realitzat 8.797 trucades pel mateix motiu.

Gràfic 21. Evolució del nombre de trucades mensuals per motiu de violència masclista a la línia 900 900 120 a Catalunya. Setembre 2021

Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

Des de gener fins setembre de 2021 el nombre de trucades mensuals per motiu de violència masclista ha tingut una tendència a l'alça tot i que els dos últims mesos (agost i setembre) hi ha hagut un descens en el nombre de trucades. Si bé al mes de gener es van realitzar 893 trucades per aquest motiu, el mes de setembre es van registrar 1.135, el que representa un increment del 27,1%.

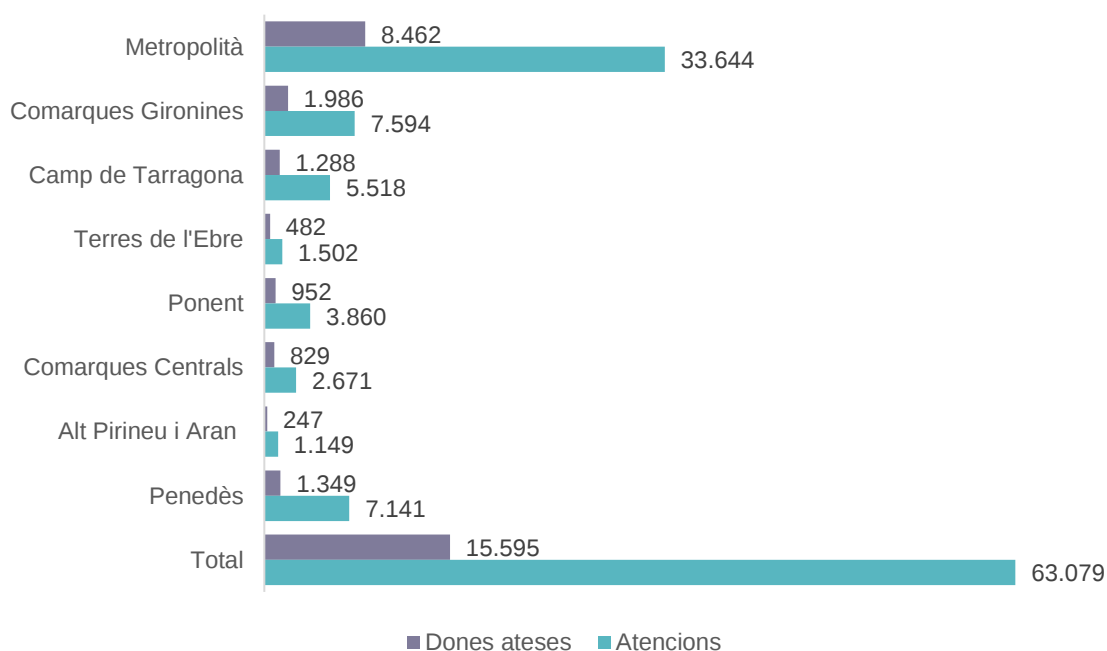
9. SERVEIS D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES

Les dones de Catalunya disposen de diversos serveis d'informació i atenció, que funcionen coordinadament arreu del territori. Les Oficines d'informació de l'Institut Català de les Dones i els Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD), de titularitat municipal o comarcal, informen sobre qualsevol matèria, com ara salut, treball, habitatge, serveis i recursos per a les dones, i, si s'escau deriven cap a les entitats i organismes que en són responsables.

Els serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD) estan presents en els municipis de més de 20.000 habitants i a les capitals comarcals.

Les darreres dades disponibles són del primer semestre de 2021 i no es mostren les dades evolutives de les dones ateses en situació de violència masclista, donat que el sistema recollida de les dades ha estat diferent, i per tant, les dades no són comparables amb els anys anteriors i es trenca la sèrie.

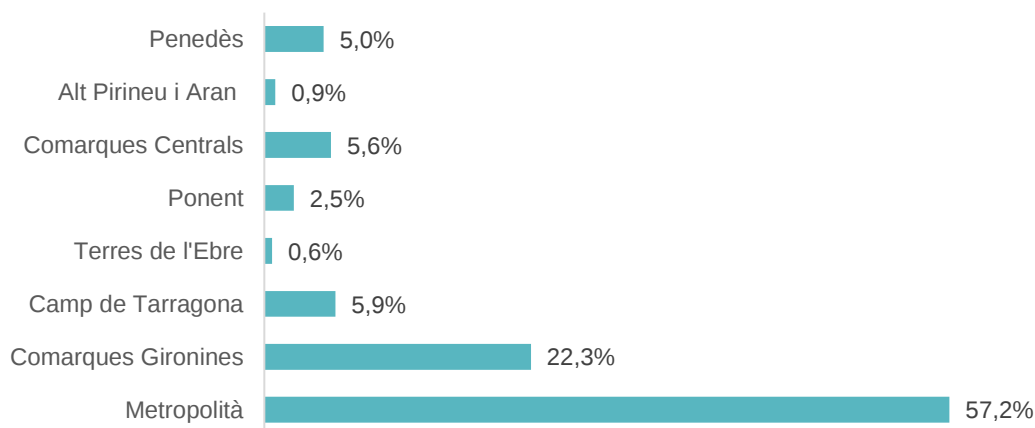
Gràfic 22. Nombre d'atencions i dones ateses als serveis d'informació i atenció a les dones de Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert), per territori. Juny 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Durant el primer semestre de 2021 als Serveis d'informació i atenció a les dones a Catalunya (SIAD i les Oficines d'Informació i Atenció a les Dones de l'ICD), es van realitzar un total de 63.079 atencions, i s'ha atès a 15.595 dones, de les quals 4.213 es trobaven en situació de violència masclista.

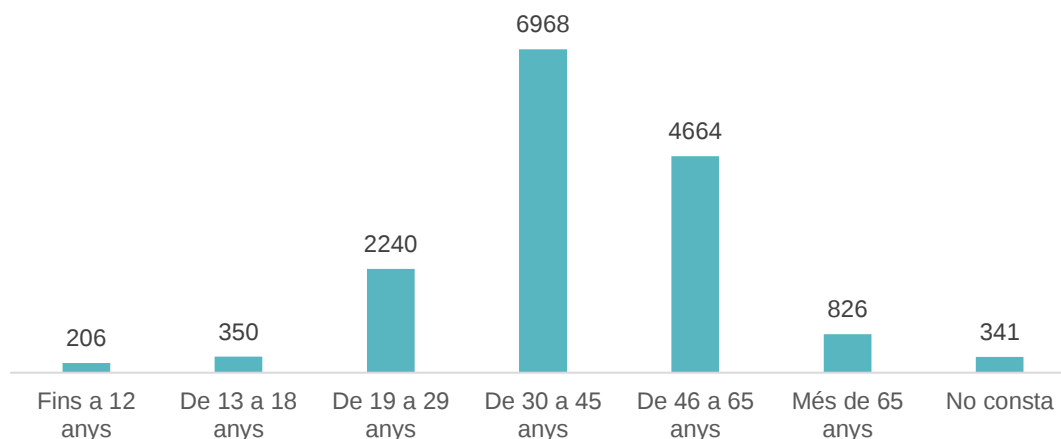
Gràfic 23. Dones ateses a causa de la violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori. Juny 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Fins el juny de 2021, s'han atès als Serveis d'informació i atenció a les dones a Catalunya (SIAD i Oficines d'Informació i Atenció a les Dones de l'ICD) per motiu de violència masclista un total de 4.213 dones, de les quals, 2.411 a l'àmbit territorial Metropolità, seguit de 938 dones ateses a les Comarques Gironines, 250 al Camp de Tarragona, 235 a les Comarques Centrals, 209 al Penedès, 104 a Ponent, 39 a l'Alt Pirineu i Aran i 27 a les Terres de l'Ebre.

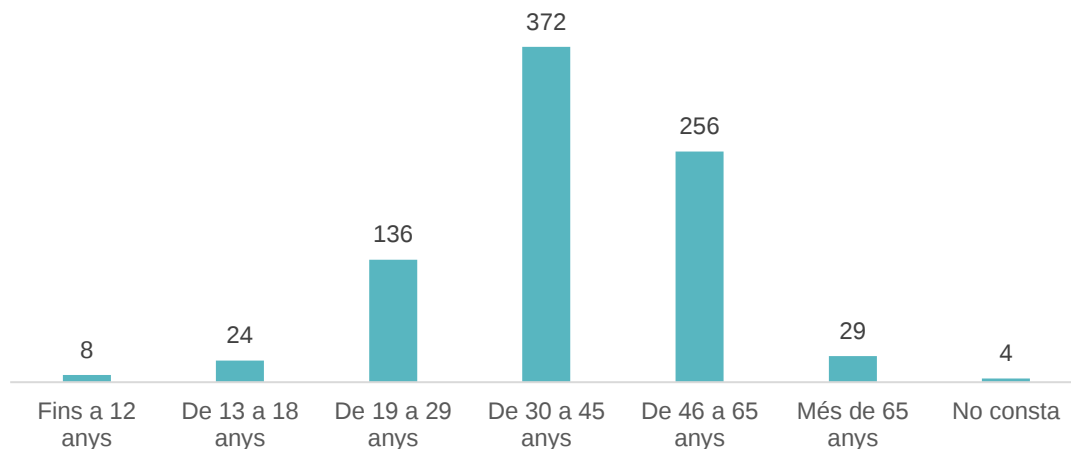
Gràfic 24. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per grup d'edat. Juny 2021. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

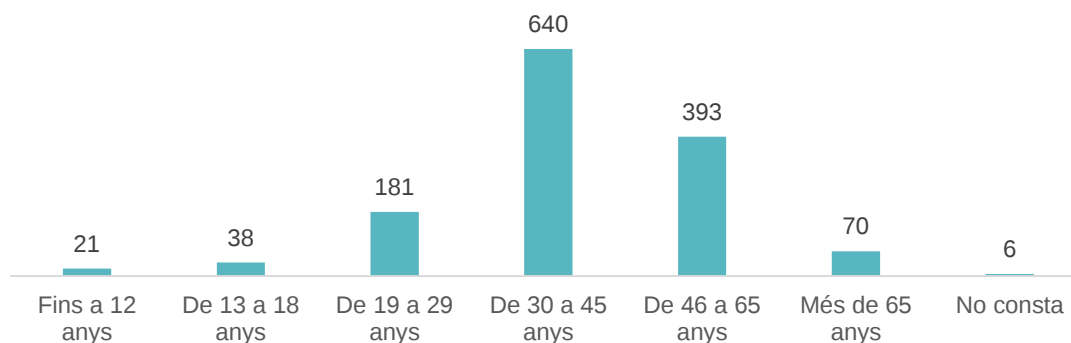
L'edat més freqüent entre les dones ateses en els Serveis d'informació i atenció a les dones a Catalunya (SIAD i Oficines d'Informació i Atenció a les Dones de l'ICD) és entre 30 i 45 anys en un 44,7% dels casos.

Gràfic 25. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Comarques Centrals. Juny 2021

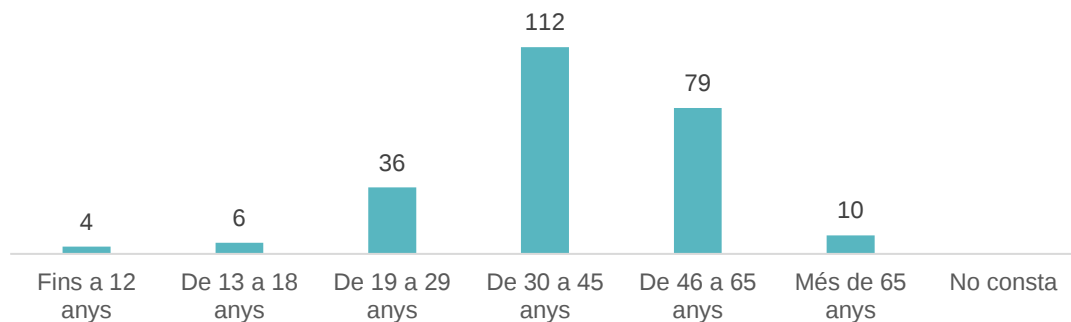
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 26. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Penedès. Juny 2021

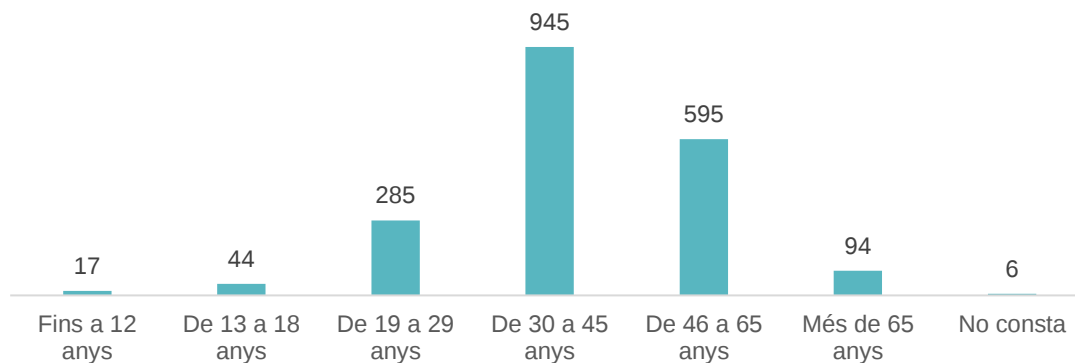
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 27. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Alt Pirineu i Aran. Juny 2021

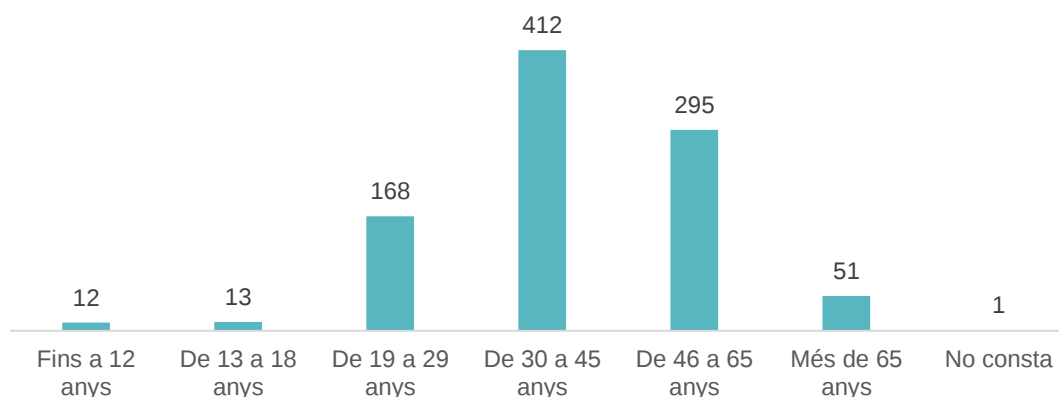
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 28. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Comarques gironines. Juny 2021

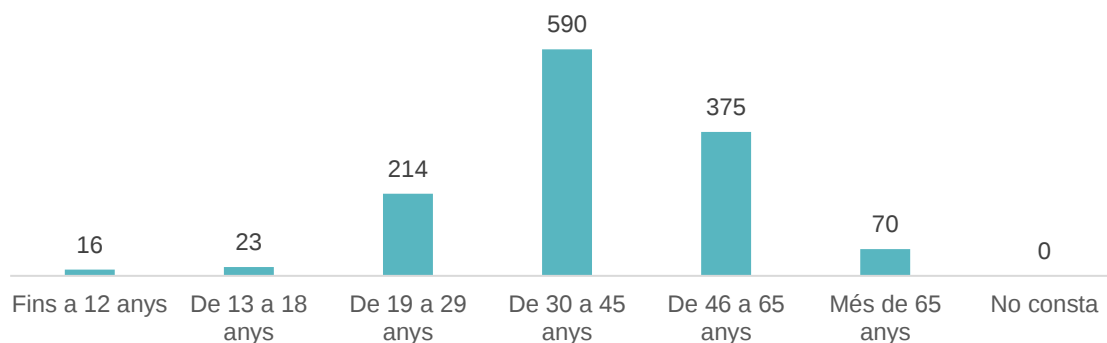
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 29. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Ponent. Juny 2021

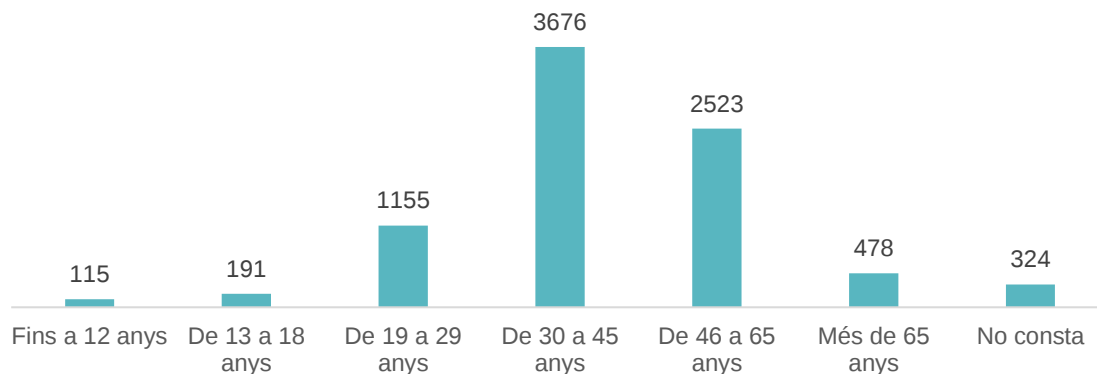
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 30. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Camp de Tarragona. Juny 2021

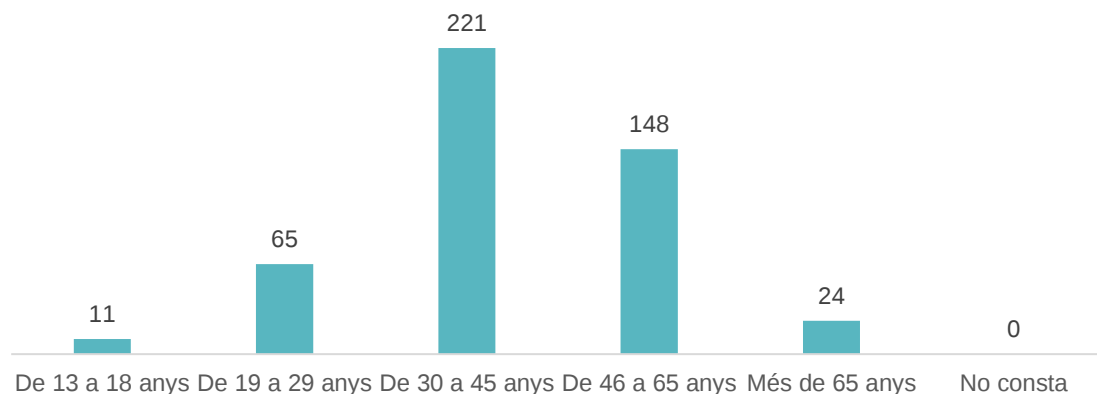
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 31. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Metropolità. Juny 2021

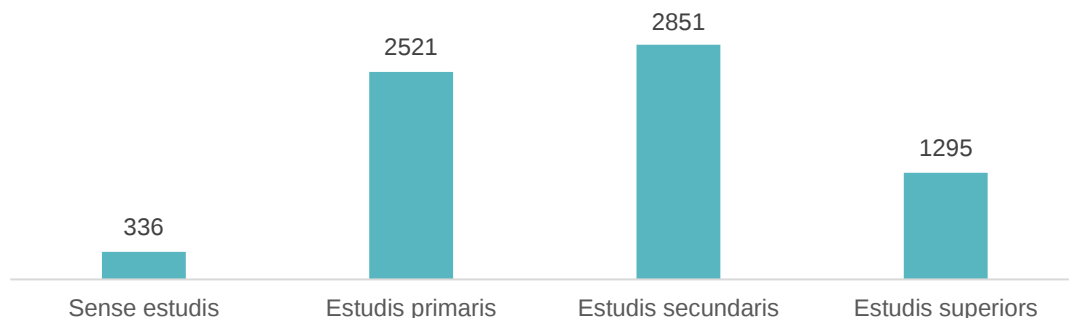
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 32. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i grup d'edat. Terres de l'Ebre. Juny 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

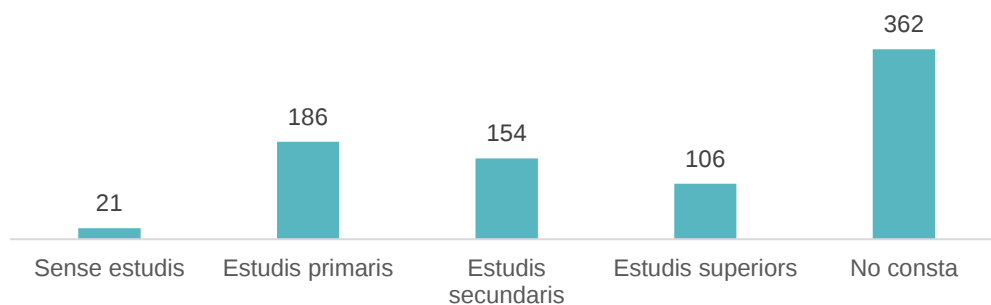
Gràfic 33. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per nivell de formació. Juny 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

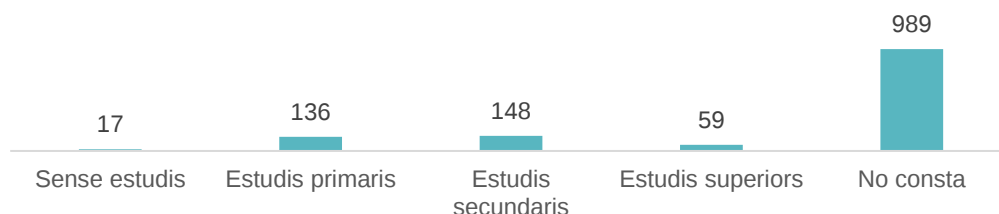
Pel que fa al nivell de formació de les dones ateses als serveis d'informació i atenció a dones (SIAD), des de gener fins juny de 2021, la majoria disposa d'estudis secundaris (18,3%), seguit de les dones amb estudis primaris (16,2%) i amb estudis superiors (8,3%). El 2,2% dones ateses no tenien estudis.

Gràfic 34. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Comarques Centrals. Juny 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 35. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Penedès. Juny 2021.

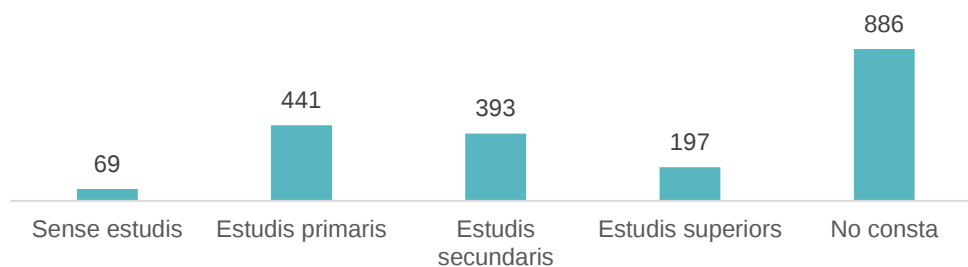
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 36. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Alt Pirineu i Aran. Juny 2021.

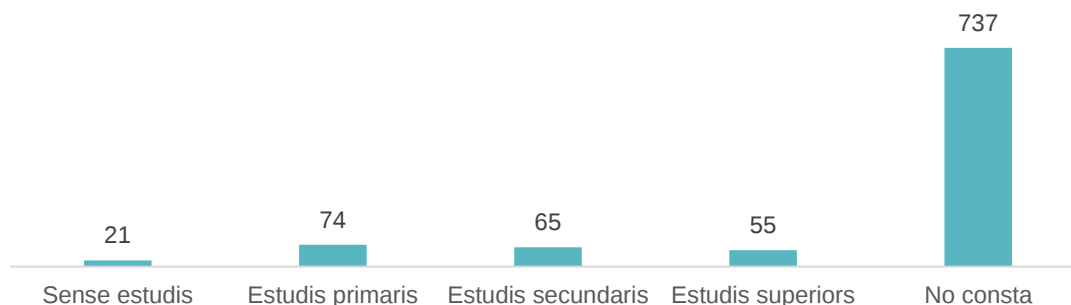
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 37. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Comarques gironines. Juny 2021.

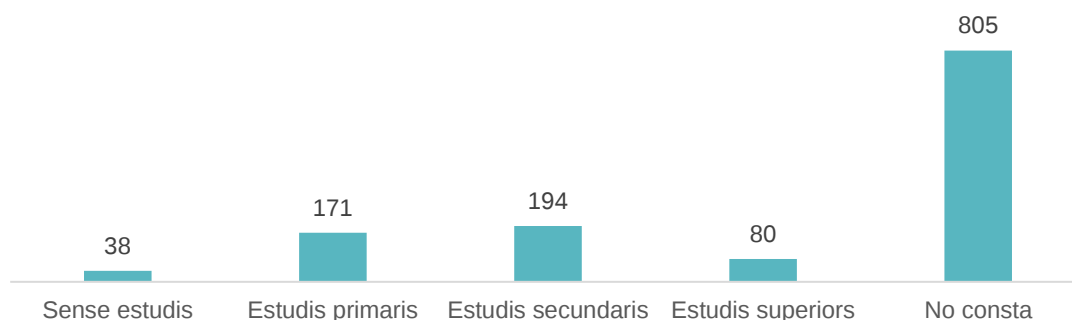
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 38. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Ponent. Juny 2021.

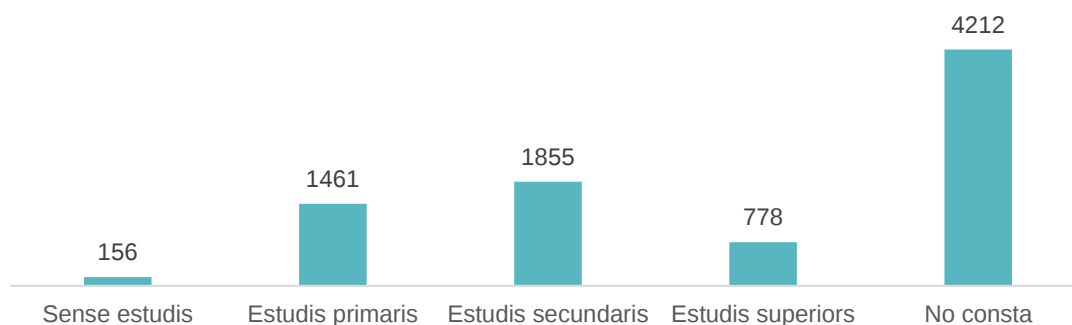
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 39. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Camp de Tarragona. Juny 2021.

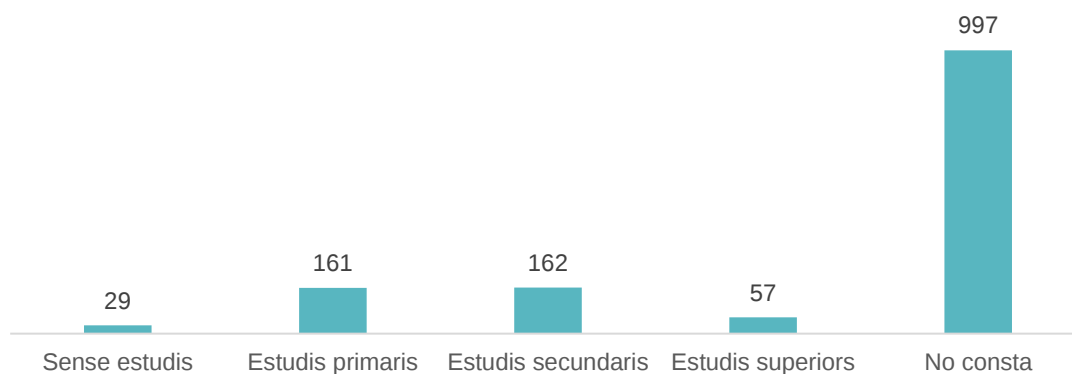
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 40. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Metropolità. Juny 2021.

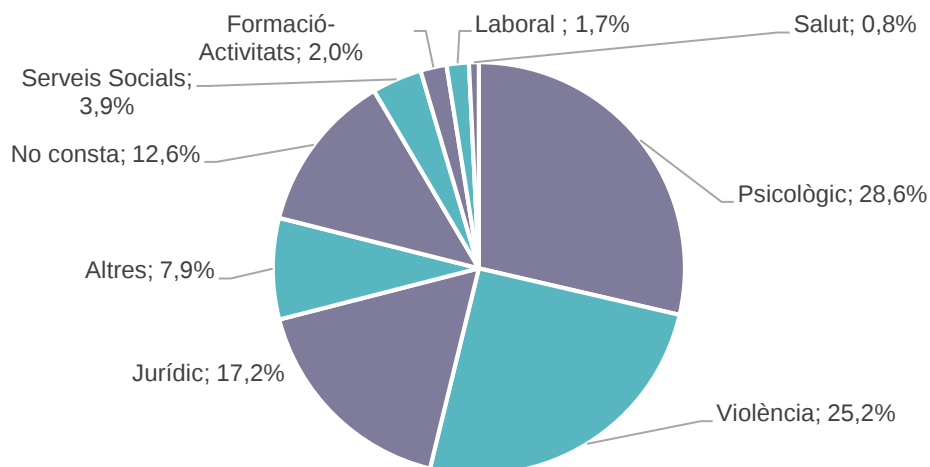
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 41. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones (SIAD i Punts#ICD-Obert) per territori i nivell de formació. Terres de l'Ebre. Juny 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

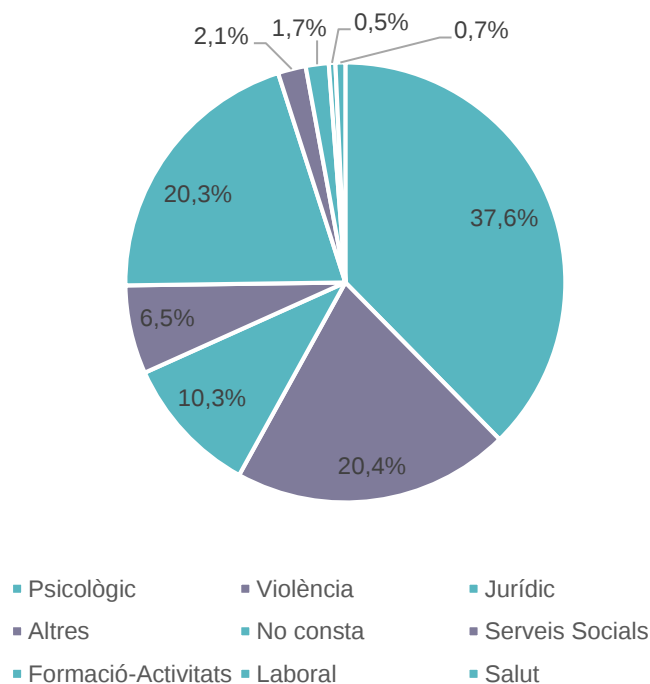
Gràfic 42.. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts #ICD-Obert). Juny 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

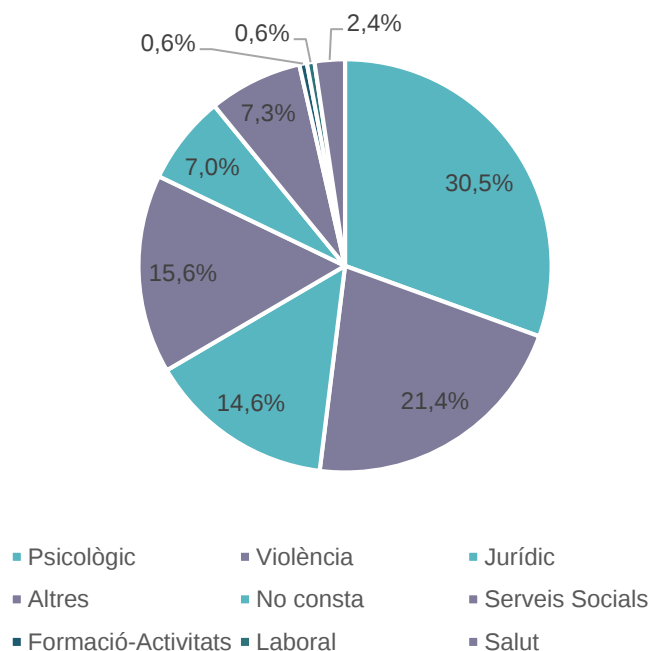
La principal àrea de consulta de les atencions fetes per les dones als SIAD de Catalunya són d'assessorament psicològic (29%), seguit d'assessorament per motiu de violències masclistes (25%) i ja de més lluny per l'assessorament jurídic (17%).

Gràfic 43. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts #ICD-Obert).). Comarques centrals. Juny 2021.

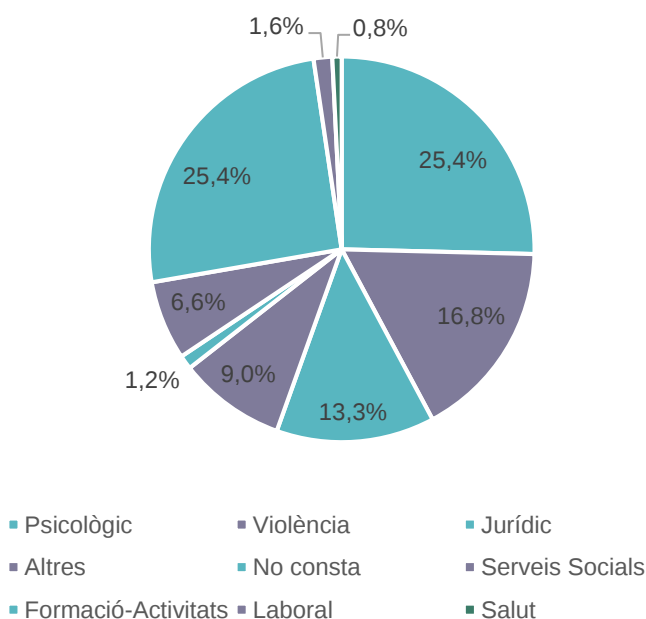
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 44. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i punts #ICD-Obert). Penedès. Juny 2021.

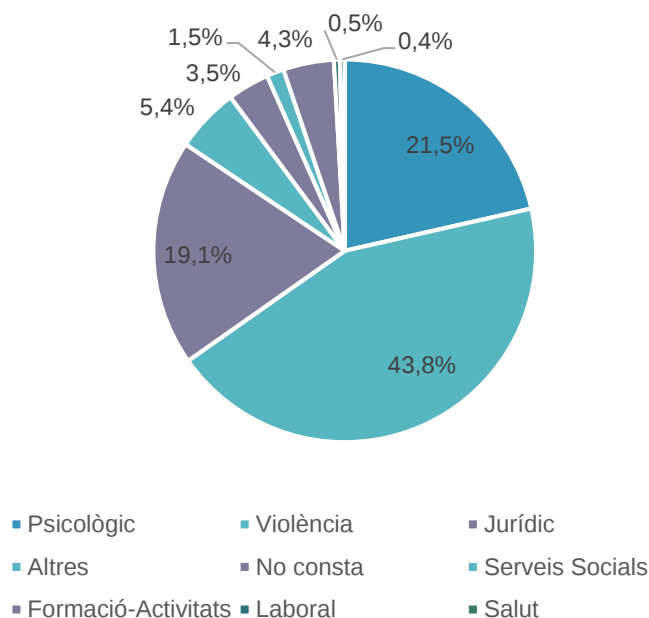
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 45. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Alt Pirineu i Aran. Juny 2021.

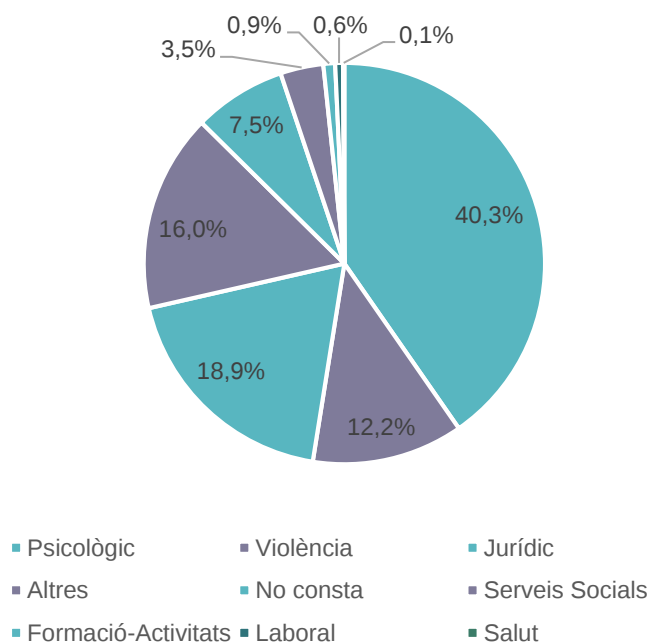
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 46. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Comarques gironines. Juny 2021.

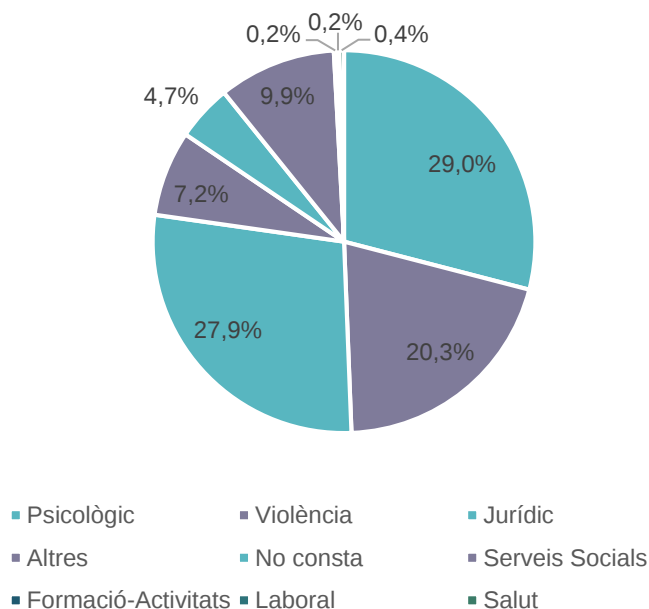
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 47. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Ponent. Juny 2021.

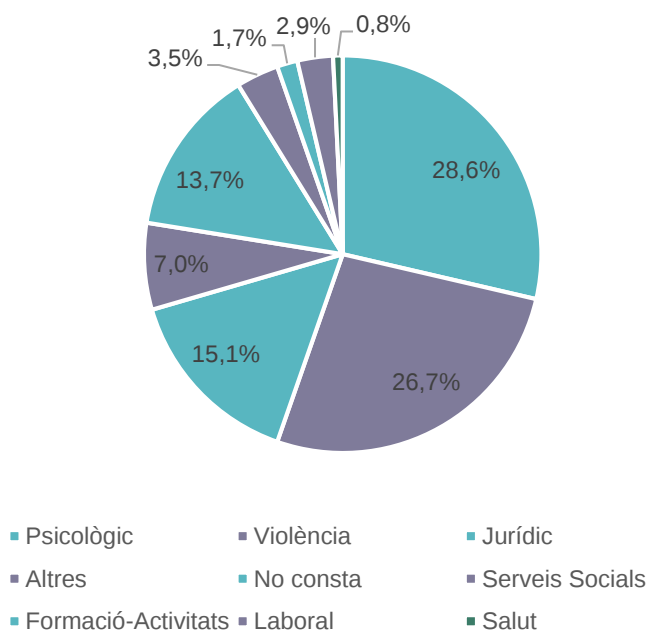
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 48. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Camp de Tarragona. Juny 2021.

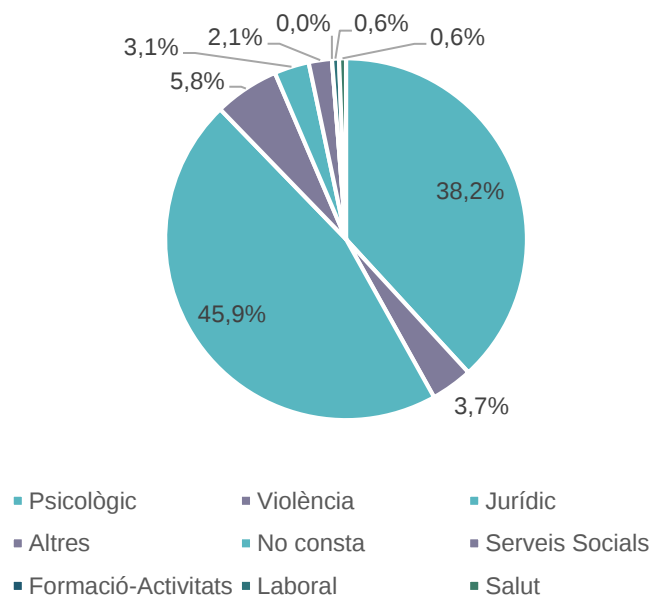
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 49. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Metropolità. Juny 2021.

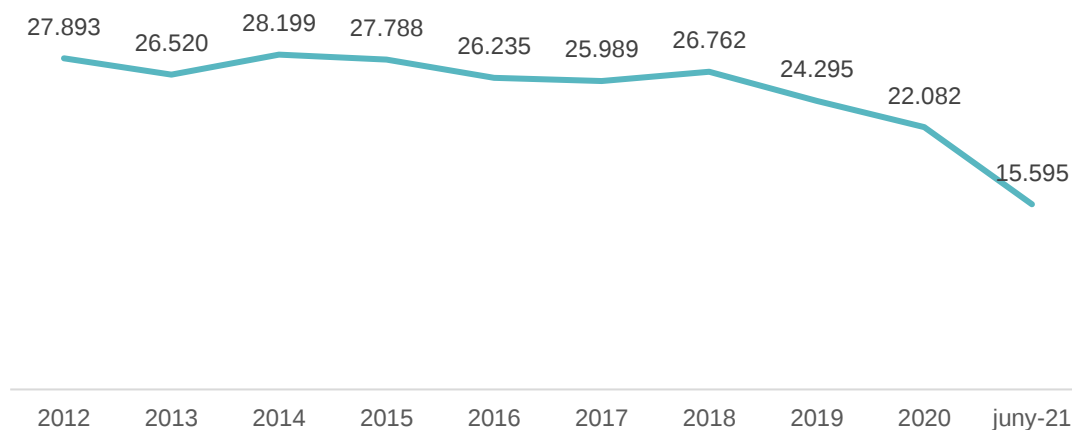
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 50. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya (SIAD i Punts#ICD-Obert). Terres de l'Ebre. Juny 2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones i de les Oficines d'informació i Atenció a les Dones de l'ICD.

Gràfic 51. Evolució de les dones ateses als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya

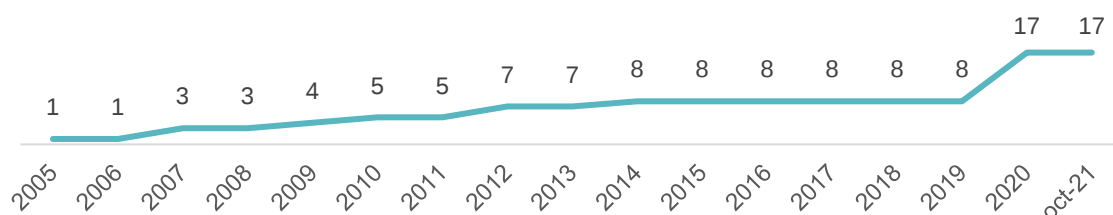
Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries anuals dels SIAD

El nombre mitjà de dones ateses als Serveis d'informació i atenció a les dones a Catalunya els darrers 10 anys ha estat de 28.734. L'any 2020 es van atendre 22.082 dones, un 9,1% menys que l'any anterior. Fins el juny de 2021 s'han atès 15.595 dones, que si es té en compte que es tracta de la meitat de les atencions de l'any indica un considerable augment de les dones ateses respecte altres anys.

10. SERVEIS D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA

El Servei d'Intervenció Especialitzada és un servei gratuït que ofereix atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació a les dones que han patit o pateixen situació de violència, i també a llurs fills i filles. També incideixen en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària. Compten amb un equip professional multidisciplinar integrat per persones titulades en psicologia, treball social, educació social, dret i inserció laboral.

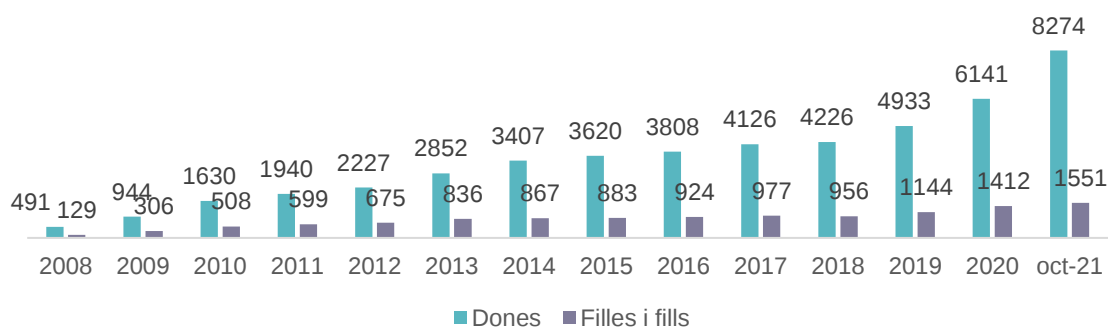
Gràfic 52. Nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada operatius a Catalunya

Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

El nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE) operatius ha anat augmentant des de l'aprovació de la llei catalana 5/2008 de violència i especialment durant el 2020 ha passat de 8 a 17 serveis operatius l'any 2020. L'any 2021 el nombre de SIE operatius s'ha mantingut respecte l'any anterior.

Gràfic 53. Nombre de dones, filles i fills atesos als Serveis d'Intervenció Especialitzada a Catalunya

Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

El nombre de dones ateses als Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE) ha anat augmentant progressivament en els darrers anys. Durant el darrer any 2020 el nombre

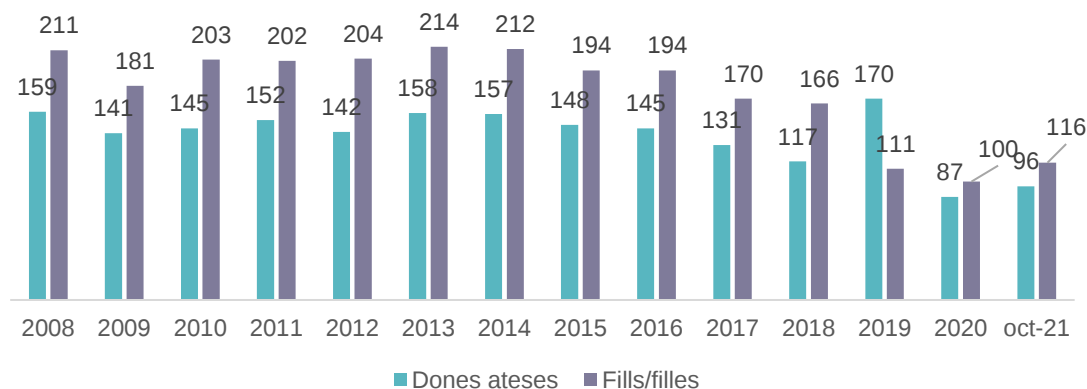
dones ateses s'ha incrementat en un 24,5%, i el nombre de filles i fills atesos s'ha incrementat en un 23% respecte el 2019.

De gener a octubre de 2021 les dones i les filles i fills ateses han estat més del doble que l'any passat, en el mateix període de temps, de resultes de la posada en marxa de nou serveis nous. El nombre de dones ateses ha estat de 8274, de les quals 317 eren adolescents i el nombre de filles i fills atesos ha estat de 1551.

11. SERVEIS D'ACOLLIMENT I RECUPERACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Els serveis d'acolliment i recuperació són serveis gratuïts, especialitzats, residencials i temporals, que ofereixen acolliment i atenció integral per a possibilitar el procés de recuperació i reparació a les dones i a les seves filles i fills dependents, que requereixen un espai de protecció a causa de la situació de risc motivada per la violència masclista, tot vetllant per la seva autonomia. Compten amb un equip professional multidisciplinari integrat per persones titulades en psicologia, treball social, educació social i dret.

Gràfic 54. Serveis d'acolliment i recuperació a Catalunya

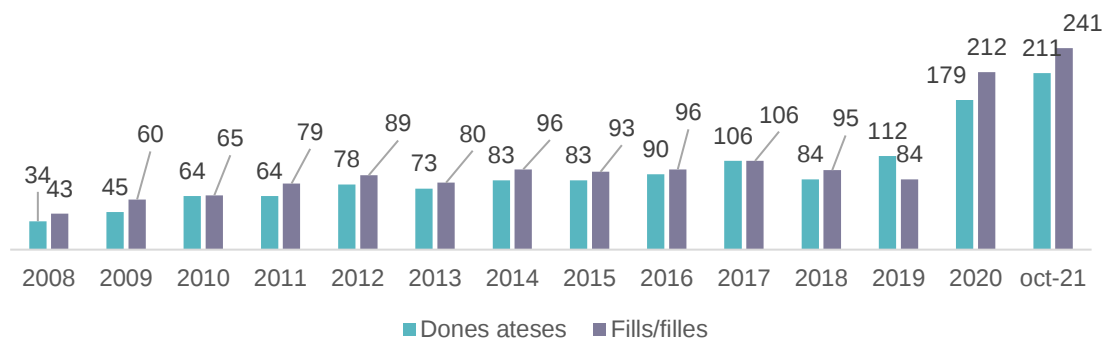

Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

Els Serveis d'acolliment i recuperació (SAR) de les famílies en situació de violència masclista han atès anualment, des de l'aprovació de la Llei catalana 5/2008, un nombre constant de dones, i de filles i fills, tot i que aquest darrer 2020 s'ha produït una disminució significativa del nombre d'atencions. Durant el 2020 es van atendre un total de 87 dones i a 100 filles i fills, un 49% i un 9% menys, respectivament. De gener a octubre de l'any 2021 s'han atès 96 dones i 116 filles i fills.

12. SERVEIS D'ACOLLIMENT SUBSTITUTORI DE LA LLAR

Gràfic 55. Serveis d'acolliment substitutori de la llar a Catalunya

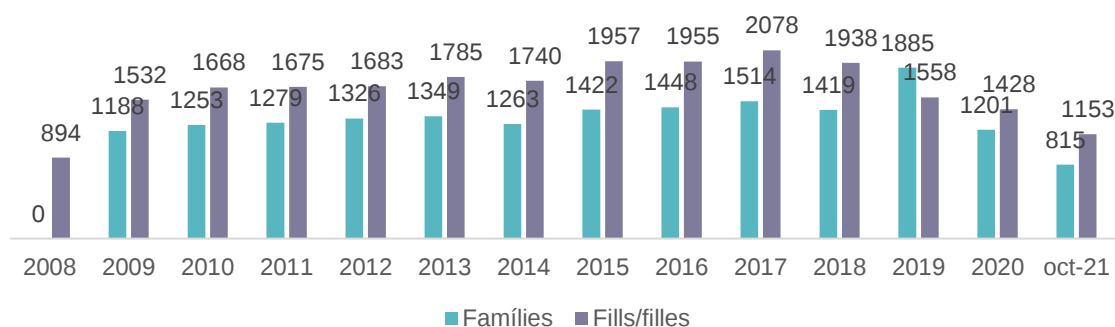
Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

Els serveis d'acolliment substitutori de la llar de famílies víctimes de violència masclista han atès un nombre progressiu de dones i de filles i fills, fins el darrer 2020 quan es produeix l'increment més significatiu, en un 150% el nombre de fills i filles ateses i en un 60% el nombre de dones ateses, respecte l'any anterior. De gener a octubre de l'any 2021 s'han atès 211 dones i 241 filles i fills.

13. SERVEI TÈCNIC DE PUNT DE TROBADA (STPT)

És un recurs gratuït destinat a atendre i prevenir, en un lloc neutral i transitori i en presència de personal qualificat, la problemàtica que sorgeix en els processos de conflictivitat familiar i, en concret, en el compliment del règim de visites dels fills i filles establert per als supòsits de separació o divorci dels progenitors o per al supòsit d'exercici de la tutela per part de l'Administració pública, amb la finalitat d'assegurar la protecció del menor.

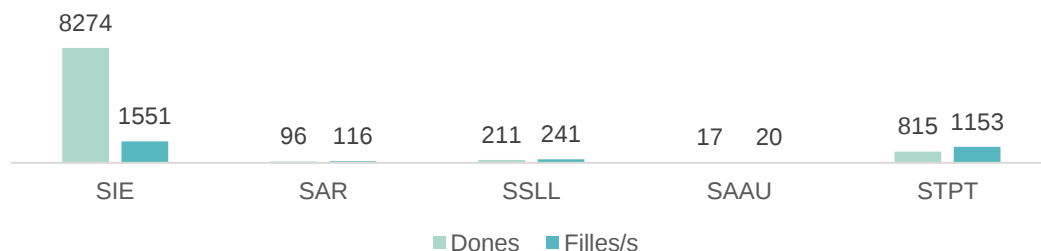
Gràfic 56. Serveis tècnics de Punt de Trobada a Catalunya

Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

El nombre de filles i fills en situació de violència masclista, ateses als Serveis Tècnics de Punt de Trobada, ha passat de 894 l'any 2008 a 2.078 l'any 2017, moment a partir del qual disminueix el nombre de fills i filles atesos/es, arribant a 1.428 en el 2020. Pel que fa al nombre de famílies ateses s'han anat incrementant, passant de 1188 el 2009 a 1514 el 2017. Des de llavors ha experimentat un creixement irregular i el darrer any 2020 el nombre de famílies ateses ha disminuït un 36% respecte l'any anterior. De gener a octubre de l'any 2021 s'han atès 815 famílies i 1153 fills i filles.

Gràfic 57. Dones ateses segons servei especialitzat a Catalunya. Gènere - Octubre 2021

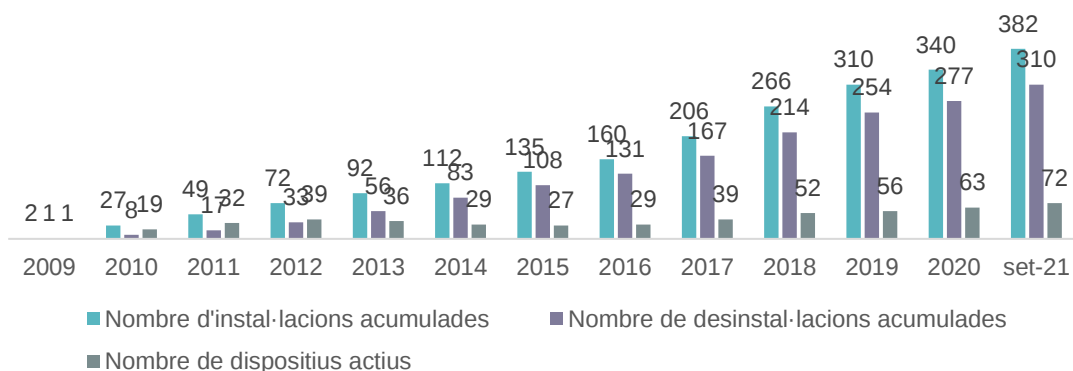
Font: Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes. Subdirecció de Gestió de Serveis i Recursos d'Atenció a les Violències Masclistes

De gener a octubre de l'any 2021 el recurs que ha atès més dones i filles/s ha estat el Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), que ha atès 9274 dones i 1551 filles/s, seguit dels Serveis Tècnics de Punt de Trobada (STPT) que han atès 815 famílies (en aquest cas no es comptabilitzen dones) i 1153 filles/s. En tercer lloc, els serveis d'acolliment substitutori de la llar (SSLL) a Catalunya han atès 211 dones i 241 filles i fills. El Servei d'Acolliment i Recuperació (SAR) ha atès a 96 i 116. Per últim el Servei d'Atenció i Acolliment d'Urgències (SAAU) ha atès 17 dones i 20 filles/s.

14. DISPOSITIUS ELECTRÒNICS DE SEGUIMENT

Els dispositius electrònics de seguiment permeten verificar el compliment de les mesures i penes de prohibició d'aproximació a la víctima imposades en els procediments que se segueixin per violència masclista en els que l'autoritat judicial acordi la seva utilització. El sistema proporciona, a més, informació actualitzada i permanent de les incidències que afectin el compliment o incompliment de les mesures o penes, així com de les possibles incidències, tant accidentals com provocades, en el funcionament dels dispositius electrònics utilitzats. A continuació es mostren les dades disponibles fins al tercer trimestre de 2021.

Gràfic 58. Dispositius electrònics de seguiment a Catalunya. 2009 – Setembre 2021

Font: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Ministerio de Sanidad Asuntos Sociales e Igualdad. Dades acumulades.

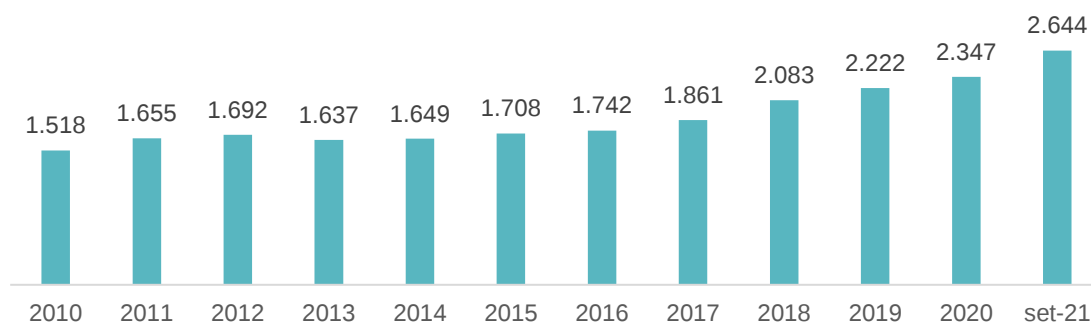
El nombre de dispositius electrònics de seguiment instal·lats en agressors de violència masclista des de 2009 fins al tercer trimestre de 2021 a Catalunya és de 382, dels quals, 310 s'han des instal·lat i 72 són actius.

15. SERVEI D'ATENCIÓ I PROTECCIÓ ATENPRO

El Servei Telefònic d'Atenció i Protecció per a víctimes de la violència masclista (ATENPRO), és una modalitat de servei que, amb la tecnologia adequada, ofereix a les víctimes de violència masclista una atenció immediata, davant les eventualitats que els puguin sobrevenir, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any i sigui com sigui el lloc en què es trobin. El servei es basa en la utilització de tecnologies de comunicació telefònica mòbil i de tele localització. Permet que les dones víctimes de violència de gènere ¹puguin entrar en contacte en qualsevol moment amb un centre atès per personal específicament preparat per donar una resposta adequada a les seves necessitats. A més, davant de situacions d'emergència, el personal del centre està preparat per donar una resposta adequada a la crisi plantejada, bé per si mateixos/es o mobilitzant altres recursos humans i materials.

¹ En aquest cas es fa referència al concepte violència de gènere que es correspon a la llei orgànica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género de l'Estat Espanyol.

Gràfic 59. Nombre d'usuàries actives del ATENPRO a Catalunya per anys

Font: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Ministerio de Sanidad Asuntos Sociales e Igualdad.

Tal com il·lustra el gràfic, el nombre d'usuàries del servei ATENPRO ha anat augmentant des de 2010 fins a situar-se en 2.644 a tercer trimestre de 2021. Cal tenir en compte que aquestes dades són acumulades.

16. MACROENCUESTA DE VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES 2019

La *Macroencuesta* de Violència contra les Dones és l'operació estadística més rellevant que es realitza a nivell estatal sobre la violència masclista. Es realitza aproximadament cada 4 anys des de 1999 i està inclosa en el Pla Estadístic Nacional. La Delegació del Govern contra la Violència de Gènere ha estat l'encarregada de la seva elaboració en les edicions de 2011, 2015 i 2019. La mostra de la *Macroencuesta* és de 806 dones i l'error mostral del 3,5%.

Les dades que es mostren són les ja contingudes a l'anterior [Dossier Estadístic de Violències Masclistes 2020 \(novembre de 2020\)](#).

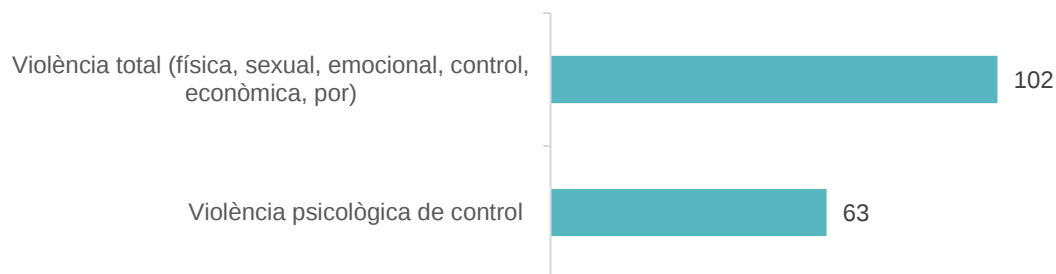
Gràfic 60. Violència masclista en l'àmbit de la parella al llarg de la vida

Font: Macroencuesta de la violencia contra la Mujer 2019. Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género

Segons dades publicades de la darrera Macroencuesta del 2019, el 41,4% de les dones enquestades a Catalunya han estat víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella al llarg de la seva vida. El 63% d'aquestes dones han manifestat haver estat víctima de la violència psicològica, de les quals el 34,9% violència psicològica de control i el 28,10% violència psicològica emocional. La violència física i/o sexual ha estat manifestada per el 18% de les dones i la violència econòmica pel 15,4%.

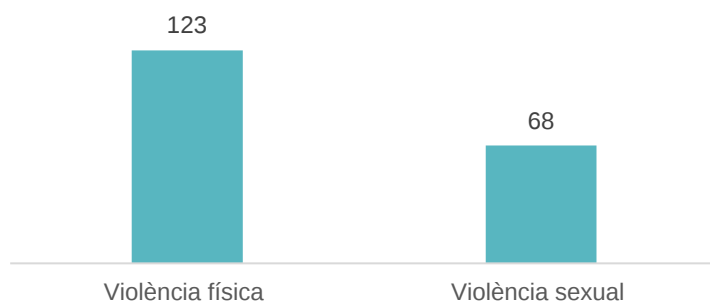
Gràfic 61. Violència Masclista en l'àmbit de la parella en els darrers 12 mesos.

Font: Macroencuesta de la violencia contra la Mujer 2019. Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género

En el darrer any, el 13% de les dones enquestades a Catalunya han estat víctimes de la violència masclista en l'àmbit de la parella i el 8% específicament de la violència psicològica de control.

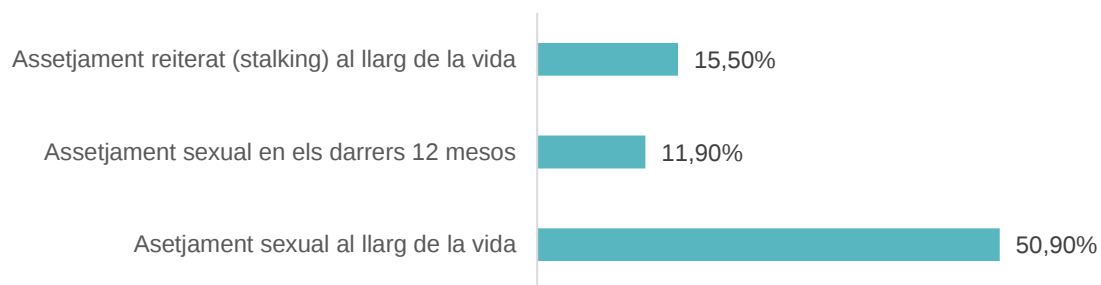
Gràfic 62. Violència física i sexual fora de l'àmbit de la parella al llarg de la vida

Font: Macroencuesta de la violencia contra la Mujer 2019. Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género.

Fora de l'àmbit de la parella, el 15,2% de les dones enquestades a Catalunya (123) manifesta haver patit violència física i el 8,4% (68) violència sexual al llarg de la seva vida.

Gràfic 63. Assetjament sexual i assetjament reiterat (*Stalking*)

Font: Macroencuesta de la violencia contra la Mujer 2019. Delegación del Gobierno contra la Violencia de Género

El 50,9% de les dones enquestades a Catalunya manifesta que han estat víctimes d'assetjament sexual al llarg de la seva vida i l'11,9% en el darrer any. Pel que fa a l'assetjament reiterat o *stalking*, el 15,5% de les dones enquestades a Catalunya ha expressat que l'han patit al llarg de la seva vida.

17. DADES DESTACADES

Feminicidis

- Fins a octubre de 2021 s'han produït 12 feminicidis, dels quals 1 és un feminicidi vinculat (el fill d'una dona). 8 dels feminicidis s'han produït en l'àmbit de la parella o ex-parella i 3 en l'àmbit familiar.
- La mitjana d'edat de les dones assassinades fins a octubre de 2021 és de 40 anys.
- Les dones assassinades els darrers 10 anys en l'àmbit de la parella, tenien fills i filles al càrrec en un 47,7% dels casos de mitjana.
- En els darrers 11 anys, la major part dels feminicidis s'han produït en l'àmbit metropolità (59), seguit d'11 feminicidis en l'àmbit territorial del Camp de Tarragona. El mateix nombre de feminicidis (6) s'han produït en l'àmbit territorial del Penedès, Comarques Gironines i Comarques Centrals

Denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i familiar

- A setembre 2021 s'han interposat 10.201 denúncies per violència masclista en l'àmbit de la parella i 2.459 en l'àmbit familiar.
- Fins a tercer trimestre de 2021 s'ha detingut 5.444 homes majors d'edat i s'han atès 13.508 víctimes a les dependències policials.
- El nombre de denúncies per regió policial segons l'àmbit en que es van donar. La regió metropolitana nord registra un total de 3158 denúncies i en l'altre extrem, la regió policial del Pirineu occidental n'ha registrat 121 de gener a setembre de 2021.
- A totes les regions policials ha disminuït les denúncies l'any 2020 per l'efecte de confinament respecte l'any anterior i en el que es porta d'any 2021 la tendència és a recuperar els valors de 2019 i inclús superar-los.

Ordres de protecció resoltes

- Durant el 2020 es van admetre a tràmit un total de 4.674 ordres de protecció, de les quals el 49% han estat adoptades i el 51% han estat denegades. El percentatge d'adopció de les ordres de protecció es manté a la baixa durant el tercer trimestre de 2021, període en el que s'han admès a tràmit un total de 1.297 ordres de protecció, de les quals el 47% (605) han estat adoptades i el 53% (692) han estat denegades.

Delictes contra la llibertat i indemnitat sexual

- L'any 2020 es van registrar 1.525 delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual, produint-se una disminució del 20% respecte l'any anterior. Al tercer trimestre de 2021 ja s'han comptabilitzat 1.558 delictes de la mateixa naturalesa, superant els que es van produir durant tot l'any 2020.

- Durant el tercer trimestre de 2021, la franja d'edat que presenta més victimització és la de menors de 18 anys (45,2%), seguit de la de 18 a 25 anys (25,2%).
- Pel que fa a l'edat dels agressors, la franja més freqüent és la de 18 a 25 anys (23,2%).

Mutilacions genitals femenines

- L'any 2020 a Catalunya es van registrar 8 casos. Es va produir una disminució del 27% respecte l'any anterior. A setembre de 2021 s'han detectat 6 casos.

Matrimonis forçats

- El 2020 van ser registrats 18 casos de matrimonis forçats, el doble que fa tres anys. Fins el tercer trimestre de 2021 s'han registrat 9 casos.

Telèfon 900 900 120

- De gener a setembre de 2021, el telèfon 900 900 120, línia d'atenció contra les violències masclistes, ha rebut 10.329 trucades, 8.797 de les quals van ser per motiu de violència masclista.
- Des de gener fins setembre de 2021 el nombre de trucades mensuals per motiu de violència masclista ha tingut una tendència a l'alça tot i que els dos últims mesos (agost i setembre) hi ha hagut un descens en el nombre de trucades. Si bé al mes de gener es van realitzar 893 trucades per aquest motiu, el mes de setembre es van registrar 1.135, el que representa un increment del 27,1%.
- El 88,08 % de les consultes per motiu de violències han estat en l'àmbit de la parella, el 6,85 % en l'àmbit familiar, el 4,36% en l'àmbit sociocomunitari i el 0,63 % en l'àmbit laboral.
- Pel que fa a les formes de violència, de gener a setembre de 2021, el 93,93% de les trucades al telèfon 900 900 120 per motiu de violència, van ser per violència psicològica, el 34,69% per motiu de violència física, el 8,61% per motiu de violència econòmica i el 4,84% per motiu de violència sexual.
- El 51,22% de les dones ateses per violència masclista al telèfon 900 900 120 tenia filles o fills al nucli familiar. Un 47,95% en tenia de menors d'edat i un 5,23% de majors d'edat dins del nucli familiar.
- Gairebé 4 de cada 10 dones que van trucar al telèfon 900 900 120, durant el primer semestre de 2021, tenia entre 31 i 40 anys.

Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

- Durant el primer semestre de 2021 als Serveis d'informació i atenció a les dones a Catalunya (SIAD i les Oficines d'Informació i Atenció a les Dones de l'ICD), es van realitzar un total de 63.079 atencions, i s'ha atès a 15.595 dones, de les quals 4.213 es trobaven en situació de violència masclista.

- Els Serveis d'Informació i Atenció a les Dones de l'àmbit metropolità són els que han atès més dones per motiu de violència masclista (57,2%) en aquest primer semestre de 2021, seguit de els Comarques Gironines (22,3%) i del Camp de Tarragona (5,9%).
- El grup d'edat més freqüent entre les dones ateses als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones és el de 30 a 45 anys (6.968 dones) i el nivell d'estudis més freqüent entre les dones és el d'estudis secundaris (2.851).
- La principal àrea de consulta de les atencions realitzades és d'assessorament psicològic (28,6%), seguit d'assessorament per violència masclista (25,2%) i d'assessorament legal (17,2%)

Serveis d'Intervenció Especialitzada

- El nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE) operatius ha anat augmentant des de l'aprovació de la llei catalana 5/2008 de violència i especialment durant el 2020 que ha passat 8 a 17 serveis operatius.
- El nombre de dones ateses als Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE) ha anat augmentant progressivament en els darrers 12 anys. Durant el darrer any 2020 el nombre dones ateses s'ha incrementat en un 24,5%, i el nombre de filles i fills atesos s'ha incrementat en un 23%. De gener a octubre de 2021 s'han atès 8274 dones.

Serveis d'Acolliment i Recuperació

- Durant el 2020 els Serveis d'acolliment i recuperació (SAR) han vist disminuir el nombre de dones i de fills i filles atesos respecte l'any anterior. El 2020 es van atendre 87 dones i 100 filles i fills. De gener a octubre de de l'any 2021 s'han atès 96 dones i 116 filles i fills.

Serveis Substitutoris de la llar

- Els Serveis Substitutoris de la Llar han incrementat el nombre de dones i fills i filles ateses en un 60% i en un 150%, respectivament. De gener a octubre de l'any 2021 s'han atès 211 dones i 241 filles i fills.

Serveis Tècnics de Punt de Trobada

- El nombre de filles i fills en situació de violència masclista, ateses als Serveis Tècnics de Punt de Trobada ha estat de 1.428 en el 2020, un 8% menys que l'any anterior, mentre que nombre de famílies ateses ha disminuït un 36% respecte l'any anterior. De gener a octubre de l'any 2021 s'han atès 815 famílies i 1153 fills i filles.

Dispositius electrònics de seguiment

- El nombre de dispositius electrònics de seguiment instal·lats en agressors de violència masclista des de 2009 fins al tercer trimestre de 2021 a Catalunya és de 382, dels quals, 310 s'han des instal·lat i 72 són actius.

Servei d'Atenció i protecció ATENPRO

- El nombre d'usuàries del servei ATENPRO ha anat augmentant des de 2010 fins a situar-se en 2.644 a tercer trimestre de 2021. Cal tenir en compte que aquestes dades són acumulades.

Macroencuesta de Violència Contra les Dones

Àmbit de la parella:

- Al llarg de la seva vida: El 41,4% de les dones enquestades a Catalunya han estat víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella al llarg de la seva vida. El 63% d'aquestes dones han manifestat haver estat víctima de la violència psicològica el 18% de violència física i/o sexual i el 15,4% de violència econòmica.
- En el darrer any, el 13% de les dones enquestades a Catalunya han estat víctimes de la violència masclista en l'àmbit de la parella i el 8% específicament de la violència psicològica de control.
- Fora de l'àmbit de la parella:

Violència física i/o sexual:

- Al llarg de la seva vida: el 15,2% de les dones enquestades a Catalunya (123) manifesta haver patit violència física i el 8,4% (68)

Assetjament sexual i assetjament reiterat (Stalking):

- El 50,9% de les dones enquestades a Catalunya manifesta que han estat víctimes d'assetjament sexual al llarg de la seva vida i l'11,9% en el darrer any. Pel que fa a l'assetjament reiterat o *stalking*, el 15,5% de les dones enquestades a Catalunya ha expressat que l'han patit al llarg de la seva vida.

Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Dones**